

PERXADA

AJUNTAMENT D'ARBÚCIES • HIVERN'98-99 • 2a ÈPOCA • NÚM. 14

AMÈRICA CENTRAL DESPRES DEL MITCH ARBÚCIES I LES ETT

SISTEMA DE LECTURA PÚBLICA
DE CATALUNYA

1351163284

**MEDI AMBIENT:
APROFITAMENT O SOBREEXPLOTACIÓ**

Sumari

PERXADA - 2a Època - Núm. 14

EDITORIAL

3

ACTIVITATS
MUNICIPALS

4

DES DE RÀDIO
ARBÚCIES

Des de l'emissora
municipal

8

TEMA

Arbúcies i les empreses
de treball temporal

10

EDUCACIÓ

Els pares i mares
també van a escola

13

ENTITATS I PERSONES

Tornaveu

17

DOSSIER

Amèrica central.
I després del Mitch què?

20

24

SOLIDARITAT

Senegal.
Entre tradició i modernitat

26

SOCIETAT

Ara toca? Ara toca!

28

MEDI AMBIENT

Aprofitament o
sobreeplotació?

30

ESPORTS

El consell d'esports

32

CULTURA

La cultura a Arbúcies

36

EL NOSTRE AHIR

39

EL VELL I EL BAR

EDITA:
Ajuntament
d'Arbúcies
C/ Major, 2
17401 Arbúcies

CONSELL DE
REDACCIÓ
Coordinació i
Activitats
Municipals
Jordi Tura
Des de Ràdio
Arbúcies
Jordi Soler
Anna Felipe
Educació
Jordi Pujadas
Tema
Pere Garriga
Núria Casanova
Jordi Goñi
Solidaritat
Omar Touré
Entitats i Persones
Carme Torelló
Nuri Tort
Cultura
Daniel Martí
Joventut i Societat
Tomàs Moré
El Nostre Ahir
Josep M. Rueda
Daniel Martí
Joan Illa
Roger Zamorano
Esports
Montse Duran
Medi Ambient
Alfons Casado
El vell i el bar
Carles Blay

ORIENTACIÓ EN LA
COMPAGINACIÓ
Cristina Zamorano

FOTOGRAFIA
Secció Fotogràfica
Centre d'Arbúcies

COL·LABORADORS:
Carles Aparicio
Ibrahima Boiro
Mati Julià
Dolors Planas
Ramon Planas
Ruf Ribatallada
Martí Robert
Manel Serras
SOARPAL
Miquel Torres
Bego Urquiza
Albert Vila

DISSENY I
REALITZACIÓ:
Palahi, A.G.
(Girona)

DIP. LEG.:
Gi. 1.883 - 94

Revista Municipal PERXADA
Periodicitat Trimestral
Preu: 500 PTA

Editorial

IMPUNITAT O JUSTÍCIA?

El mes d'octubre propassat, esclatava una bona notícia, per tots aquells que creuen, que l'alteració dels drets humans no ha de romandre impune, sota cap concepte: el general César Augusto Pinochet, de professió dictador i assassí de pobles, era detingut a Londres. Molts foren els que creien que això era una simple pantalla de fum de l'establishment, però que acabaria en no res. Hores d'ara aquesta creença té probabilitats d'esdevenir realitat i estroncar l'esperança en l'existència d'una justícia imparcial, en la societat del llinar del segle XXI, que condemni la barbàrie i les atrocitats.

Quan algú que ha provocat la desaparició física de gairebé 5000 persones i ha provocat la fugida de més de cent mil conciutadans, refugiats arreu del món, resta impune: el desencís, el recel, la insatisfacció, la indiferència, la manca de fe en les institucions i els valors nobles que hauria de presidir la convivència, es ressenteixen i s'esquarteren. Els sentiments nobles, donen pas a l'individualisme egoista. En definitiva la desaparició de la convicció que sempre s'acaba fent justícia, quan els drets més fonamentals són conculcats; és un flac favor per tots aquells que volen un món cada vegada més just i solidari. Sens dubte no és així, per aquells que tenen com objectiu el manteniment de privilegis, encara que es contraposen als interessos generals.

La notícia de l'empresonament del general, així com la primera sentència de no reconeixement de la immunitat política, foren una mostra que no tot està perdut, que hi ha sectors forts i actius que lluiten pel manteniment dels drets humans, dels valors de justícia equitativa i de solidaritat i que lluiten perquè aquests valors continuïn essent universals i per que no siguin empresonats, ni captivats.

El sistema o l'establishment, com se li vulgui dir, ha creat una trama jurídica per tal d'evitar la condemna pública i aconseguir que el general en surti indemne dels execrables crims comesos. Aquesta estratègia eludeix el tractament de principis que haurien de ser irrenunciables, com el fet que qui comet crims contra la societat, la humanitat o l'home, n'ha de donar comptes. No importa per quina via es fagi, si és democràtica. No hi ha dubte que haurien d'existir tribunals internacionals que jutgessin els atemptats contra la humanitat, però la seva manca, no ha d'impossibilitar altres vies, segurament ajustades a dret, com l'extradició sol·licitada pel jutge Baltasar Garzón. Tampoc sembla creïble que a Xile es donin les condicions per un judici just a

Pinochet. La influència política del personatge sembla garantir un judici mediatitzat i del que fins i tot en podria sortir reforçat, si és que s'arribés a realitzar.

Per altra banda no hi ha cap raó d'estat, ni de cap altre tipus, que justifiqui l'assassinat de col·lectivitats o d'individus. És obvi que les llibertats col·lectives s'han de fonamentar en el respecte a l'individu. La conculcació d'aquest principi, deslegitima als governants que duen a terme aquest tipus d'accions.

Els arguments d'humanitat que esgrimeixen els defensors del dictador, donada la seva avançada edat i el seu estat de salut, tampoc se sustenta; perquè bàsicament la major part dels defensors del procés contra Pinochet, no cerquen el càstig o la venjança, sinó el reconeixement internacional dels successos, la condemna pública d'unes conductes polítiques determinades, que ocasionen moltes injustícies i patiments. Des d'aquest punt de vista sembla lamentable que certes opcions polítiques i certs personatges defensin la invulnerabilitat del dictador o argumentin, sense cap inconvenient, que això és assumpte purament intern dels xilens i que hauria de ser jutjat a Xile.

Per altra banda també cal reconèixer, que Pinochet no és l'únic governant sectari i que ha portat la seva societat a situacions insostenibles i horribles. Situacions com les dels Balcans, o la del conjunt d'Àfrica, per esmentar només les de més actualitat mediàtica, ens ho recorden quotidianament. Els informes d'Amnistia Internacional, sobre la situació dels drets humans al món, ens demostren que les violacions dels drets humans en els països de l'autoanomenat primer món, són quelcom d'habitual. Evidentment, com tantes altres coses hi ha qüestions de grau, però això no pot implicar transigència, ni tolerància, perquè a la llarga ens acabarà faltant autoritat moral per denunciar les violacions més flagrants.

És clar que en el nostre món no hi ha una providència que més tard o més d'hora aplica justícia; però la seva absència no és pot dur a l'apatia, la indiferència o a l'individualisme egoista i exclusiu. Només

actuant com a col·lectiu i fent front a la injustícia, sense fer delegació o omissió de la nostra capacitat de denúncia i resposta, en institucions i partits (que si bé representen la societat civil, no es poden erigir com els seus únics representants), podrem afrontar aquestes situacions amb possibilitats d'èxit. La desestructuració de la societat civil, la seva manca de protagonisme, facilitarà l'acció d'aquells que menystenen els drets humans.

BÚSTIA

Si us manca algun del números endarrerits de PERXADA els podeu comprar a "La Gabella"

c/ Major, 6 - 17401 Arbúcies - 972 86 09 08

Activitats Municipals

NOTÍCIES

L'any 1999 serà sens dubte un any de finalització de projectes, no en va es tracta del final d'una legislatura, i per tant l'any en què els compromisos adquirits en els programes electorals s'han de finalitzar, o bé estar en fase d'execució. Aquest és el cas d'un conjunt d'obres que seguidament és presenten, i que suposaran per un costat, una important millora en infraestructures ja existents, o bé en d'altres el desenvolupament de nous serveis.

PROPERA INAUGURACIÓ DE LA DEIXALLERIA

Un dels grans progressos assolits al llarg d'aquesta darrera legislatura, ha tingut lloc en el camp dels serveis vinculats a la millora de la qualitat del medi ambient.

En aquest sentit a més de l'adequació de la xarxa de col·lectors d'aigües, i la inauguració de la nova estació depuradora el dia 20 d'octubre de 1995,

restava pendent la finalització de la **deixalleria municipal**.

Les obres de la deixalleria, es varen iniciar a les darreries de l'any 1996 segons el projecte redactat per l'enginyer municipal Ramon Caralt i Elias, i han suposat una inversió superior als dotze milions de pessetes.

La nova infraestructura, situada en els terrenys de l'antic abocador d'escombraries, ocupen una superfície total de 1900 metres quadrats, i està formada per un ampli espai d'emmagatzematge i tractament. Dividit en diversos contenidors per a materials assimilables (mobiliari, podes i residus verds, ferralla, vidre, cartró...), i amb una zona coberta destinada a residus especials (fluorescents, dissolvents, olis minerals, bateries, piles i electrodomèstics amb CFC).

en compte la possible càrrega contaminant d'alguns productes. En aquest sentit les aigües contaminades es recolliran en una fossa tancada per ser tractades posteriorment per empreses especialitzades.

Pel que fa a les despeses de la deixalleria, és previst que el seu finançament, en bona part, pugui sortir de la venda dels mateixos productes recollits.

Al mateix temps el sistema de clavegueram és doble i té

Foto: AHMA

Foto: AHMA

FOTOGRAFIA

CONCURS TORRE D'ARBOÇ

El dia 10 de gener va tenir lloc, a la Sala de Conferències del Museu, l'entrega de premis del XXVII concurs de fotografia Torre d'Arboç. Enguany aquest veterà i prestigiós concurs, ha esdevingut pel conjunt d'obres participants, i segons els membres del jurat, d'una qualitat excepcional. Els guanyadors en el tema lliure van ser: PREMI D'HONOR: Ginés Asensio Chapapria (Àguilas-Murcia), 1r CLASSIFICAT: Josep M. Ribas Prous (Reus), 2n CLASSIFICAT: Carles Verdú Prats (Barcelona), 3r CLASSIFICAT: Joan Tejero Gómez (Granollers). Els guanyadors en el tema Arbúcies van ser: 1r PREMI: José A. Andrés Ferriz (Barcelona), 2n PREMI: Esteve Palet Elias (Les Franqueses del Vallès), 3r PREMI: Jordi Costa Comajoan (Arbúcies).

Guanyadors del Concurs Torre d'Arboç.

CONCURS CASTELL DE MONTSORIU

El dia 24 de gener, a la Sala de Conferències del Museu, es van entregar els premis corresponents al I Concurs Estatal de Fotografia Trofeu Castell de Montsoriu Organitzat per la secció Fotogràfica del Centre, l'Associació d'Amics del Castell de Montsoriu i el Patronat del Castell. En la seva primera edició, van participar 160 obres agrupades en els temes: Castells en General i Castell de Montsoriu. Els guardonats en el tema castells van ser: 1r PREMI: Joan Tejero (Granollers), 2n PREMI: Pepi Casanova (Arbúcies), 3r PREMI: Miguel Escribano (Barcelona). En el tema Castell de Montsoriu: 1r. PREMI: Antoni Mañosas (Sant Feliu de Llobregat), 2n PREMI: Jordi Masferrer (Arbúcies), 3r PREMI: Josep Camps (Arbúcies).

CONCURS FOTOGRÀFIC DE JUDO

El dia 31 de gener va tenir lloc l'entrega de premis del 2n Concurs Fotogràfic de Judo Vila d'Arbúcies, organitzat pel Club Judo Arbúcies. Els guanyadors van ser: 1r. PREMI: Argi Ferrero (Sant Celoni), 2n PREMI: Lluís Cuminal (Arbúcies), 3r PREMI: Josep Moré (Arbúcies).

DIA MUNDIAL DE LA PAU, FESTA DE CLOENDA CAMPANYA LLATINOAMERICANA 99

El dia 31 de gener va tenir lloc la celebració de la DIADA MUNDIAL DE LA PAU. Els actes de celebració van consistir en un acte commemoratiu a la Llar de Jubilats, a càrrec del Grup TORNAVEU en memòria de Gandhi; Homenatges a Joan Alsina, Joaquim Vallmajó i Josep M. Cunill; I l'escenificació *Los Nadies*, a càrrec del grup de teatre ARTUR ISCLA de Pineda. Una arrossada popular al Poliesportiu, amb l'assistència de 150 persones i una representació teatral a la Llar de Jubilats a càrrec del grup: GENT GRAN DEL CASAL D'ONYAR i l'actuació de BETO i JAVIER.

ENDERROCAMENT CASA CARRER SANT JAUME

En el mes de gener va tenir lloc l'enderrocament d'un dels darrers edificis del pas estret del carrer Sant Jaume. L'eliminació d'aquest punt, junt amb la remodelació futura de la casa de cal Cabrer en el mateix sector, permetrà mantenir una amplada uniforme a tota l'anomenada Carretera Nova, evitant d'aquesta manera que els vehicles es trobin amb un coll d'ampolla, que actualment encara dificulta la circulació en aquesta zona.

ADJUDICACIÓ DEL CONTRACTE PER LES OBRES DE PAVIMENTACIÓ DE LA ROTONDA EN EL SECTOR D'ENTRADA AL POBLE PEL PONT CREMAT

En el Ple Municipal del dia 30 de desembre va tenir lloc l'adjudicació del contracte d'obres per a la realització de la Pavimentació de la rotonda del projecte d'urbanització Pont Cremat-rotonda, a l'empresa FORMIGONS SANT CELONI, SL, per un preu de 6.214.371'-PTA.

ADHESIÓ A LA CAMPANYA "DEUTE EXTERN DEUTE ETERN?"

Per unanimitat el Ple d'Arbúcies va aprovar adherir-se a aquesta campanya destinada, entre d'altres, a la condonació del deute públic amb l'Estat Espanyol, vinculant-lo a inversions en desenvolupament humà (sanitat, educació, medi ambient) en els països deutors, exigint a aquests països reformes estructurals que garanteixin un repartiment més equitatiu de la riquesa.

Des de Ràdio Arbúcies

DES DE L'EMISSORA MUNICIPAL

Arriba el fred, però des de l'emissora municipal us oferim dos articles del tot contraris a les temperatures d'aquests dies. Per començar, "La nostra programació" farà un repàs als nous programes (els quals acaben de sortir del foc) dissenyats per aquesta temporada i en la secció "A peu de micro" ens arriba la calor a través d'un xilè que ha decidit quedar-se entre nosaltres.

LA NOSTRA PROGRAMACIÓ

La programació d'aquesta temporada es concentra, com ja ve sent tradició en les últimes temporades, en el cap de setmana. Per començar un clàssic, *Mal gust* continua el dia de sempre en l'horari de sempre, és a dir, els divendres de 8 a 9 del vespre. Però no tot són clàssics, en aquesta nova programació hi ha moltes novetats: la primera la trobem a les dotze del migdia del dissabte i s'anomena *Adagio*, un programa per aprendre a escoltar la música clàssica. Mitja hora més tard arriben els *Esports*, amb les notícies locals més importants dedicades a aquest tema. A primera hora de la tarda és un bon moment per descobrir els secrets a

fi de viure millor, tot això en el programa *Al natural*. La crítica ens arriba de la mà de l'Oscar Luque amb *Punt crític*. La música, en aquest cas actual, ens arriba a les dues de la tarda amb *Els números 1*. L'hora de la migdiada pot estar plena d'humor si escolteu a aquesta hora *La Sarsuela*. Els que viuen del passat també tenen lloc en aquesta programació, en concret a les 4 de la tarda, la música dels 70 i els 80 serà protagonista a *Fenomen retro*. Torna la música actual amb *L'Hora que sona*, programa presentat per Josep Botifoll. Aquest programa us acompanyarà de 5 a 6 de la tarda. A l'hora de berenar, arriba la programació ju-

venil, el magazine *Avantguarda pop*. Acabant la diada del dissabte tornem a tenir música, però en aquest cas serà el rock català el protagonista, amb el programa *Rock a la carta*. A última hora, de 8 a 9 del vespre, la música techno pren el relleu amb el programa *Technotime*. Si hem començat la programació amb un clàssic, no la podem tancar amb un d'ells, almenys de moment, ja que el programa "Tu manes", que es feia els dimarts de 9 a 10 de la nit, farà una pausa d'uns quants mesos, la qual se la tenen ben merescuda.

ANNA FELIPE

PROGRAMACIÓ HIVERN 99

DIVENDRES

De 20 a 21 Mal gust

DISSABTE

De 12 a 12'30 Adagio
De 12'30 a 13 Esports
De 13 a 13'30 Al natural
De 13'30 a 14 Punt crític
De 14 a 15 Els números 1
De 15 a 16 La sarsuela
De 16 a 17 Fenomen retro
De 17 a 18 L'hora que sona
De 18 a 19 Avantguarda pop
De 19 a 20 Rock a la carta
De 20 a 21 Technotime

A PEU DE MICRO: Sergio Muñoz, un xilè entre nosaltres

Aquesta entrevista va ser realitzada el passat 29 de desembre a Sergio Alejandro Muñoz González, de 19 anys, de nacionalitat xilena. En Sergio residia al barri de La Florida, zona centre-sur de Santiago de Xile capital. En Sergio viu amb un amic seu a Arbúcies des dels primers dies del passat mes de desembre. Amb aquesta entrevista volem copsar les primeres impressions d'algú que arriba a un país nou i un ambient totalment diferent.

- Quina diferència entre la vida a Xile i a aquí, t'ha cridat més l'atenció?

- La joventut...! La joventut d'allà és una mica més alegre que la d'aquí. Aquí he anat a "Pubs" i a discoteques i m'he fixat que ballen potser uns quants nois i unes quantes noies, però allà tots ballen i ningú està parat, encara que no et coneguin igual ballen amb tu, és un xic més amistós. La joventut d'aquí de tota manera és igual de bona que la del meu país.

- Què t'ha impulsat a travessar l'Atlàntic i venir a Catalunya?

- En principi es pot dir que va ser per una amistat. Quan va venir en Jordi, que és el meu company amb el que visc actualment i la seva germana, és més que una amistat és gairebé com un germà, vaig decidir venir per estar amb ell de vacances però ara veig com és la vida aquí i penso quedar-me, encara que em costi una mica

- Se sent nostàlgia del que queda enrere tant lluny?

- Si força. Trobo a faltar molt el meu país, els meus pares, germans, amics, i tantes coses que hi ha allà...

- Quina diferència hi ha entre un sou xilè i un sou d'aquí?

- Aquí està molt millor, com el doble de millor i el preu de les coses està a un nivell semblant.

- L'escola d'allà i la d'aquí són semblants?

- Els nois i noies estan fins els 13 anys en el col·legi, i un cop passen al nivell superior (el "cuarto medio") són pocs els que pensen treballar, la majoria volen seguir els estudis. Aquí m'he fixat que hi ha força gent que a partir dels 17 anys ja estan treballant, cosa que allà no es donaria gaire sovint. El "cuarto medio" és una mena d'educació secundària que dura quatre anys i allà hi ha escoles que imparteixen carreres tècniques, industrials, i surts amb un títol per poder treballar, per poder fer alguna cosa.

- Què en penses del possible judici al General Pinochet, amb la perspectiva d'allà i d'aquí?

- Jo no ho vaig viure, ho van viure els meus pares. A ells els va influir molt, es pot dir que erem d'una classe social mitjana-baixa que es va veure molt afectada pel racionament de menjar, sous, aigua... en canvi les classes socials més altes no van patir tant. Mirat des d'aquí potser estic més a prop d'en Pinochet

però estic d'acord amb que el jutgin. Si va ser dolent com diuen tots i sé jo que ho va ser, han de jutjar-lo. Ha de pagar pel que va fer.

- Creus que el judici al General Pinochet servirà per alguna cosa?

- Crec que per poca cosa. Hi haurà persones que estaran més tranquil·les, però les que han perdut fills, o marit o els pares, mai els tornaran, és una cosa que va passar. Res tornarà a ser com abans.

- Vols afegir-hi alguna cosa?

- Voldria donar les gràcies a la gent del poble que ha estat super simpàtica amb mi, i en general, gràcies a tots!

JORDI SOLER

Foto realitzada per Jordi Soler

ARBÚCIES

I LES EMPRESSES DE TREBALL TEMPORAL

Des del juny del 1994 les "Empreses de Treball Temporal" (ETT) han pogut començar a oferir els seus serveis d'intermediació entre treballadors i empresaris. Ja des d'aleshores la seva activitat s'ha vist envoltada per la polèmica.

Per una banda, treballadors partits polítics i sindicats les han responsabilitat de contribuir a la precarització dels llocs de treball, tant pel que fa a qüestions merament laborals (principalment l'eventualitat que presideix cada contracte de treball) com pel que fa a qüestions retributives (un treballador contractat a través d'una ETT cobra menys que un altre que no hagi estat contractat a través d'una ETT per fer la mateixa feina).

Per un altre costat, les ETT s'han vingut defensant dient que, hores d'ara, existeix un conveni, signat pels sindicats majoritaris, que regula l'activitat d'aquestes empreses, activitat que és bàsicament, l'oferiment als empresaris de mà d'obra eventual per tal que aquests puguin cobrir les necessitats de treballadors que se'ls presentin davant situacions puntuals de producció.

Ara bé, la patronal de les ETT ha reconegut, segons paraules de Paul van der Voort, president de l'Empresa de Treball Temporal "Tempo Grup" i president de l'Associació d'Empreses de Treball Temporal de Catalunya, que s'han d'igualar les retribucions dels treballadors de les ETT amb les de la resta de

treballadors, tal i com passa en altres països europeus. En aquest sentit, Van der Voort ha manifestat que el conveni que regula les activitats de les ETT preveu que l'any 2000 hi haurà una equiparació salarial total entre treballadors de les ETT i la resta de treballadors. Evidentment, altre cosa és el tema de l'eventualitat.

Passat l'estiu de 1998 va obrir-se un altre front dins la campanya contra les ETT's: la decisió de diferents ajuntaments de declarar-se "municipis antiETT". I en aquest nou front l'Ajuntament d'Arbúcies hi ha jugat un paper destacadíssim: el de ser el primer municipi en prendre una decisió d'aquest tipus. Darrera seu han pres decisions

semblants els ajuntament de Campdevàrol i Riudarenes, així com el Consell Comarcal del Ripollès.

La decisió de l'Ajuntament arbucienc va prendre's com a conseqüència d'aprovar una moció que l'organització juvenil "Maulets", d'Arbúcies, va fer arribar el setembre de l'any passat a les dues forces polítiques que configuren el consistori. En aquesta moció, l'organització juvenil "Maulets" manifestava que l'aparició de les ETT representava "una major precarització en el món laboral, cosa que afecta significativament el col·lectiu juvenil del qual formem part", rebutjava "especialment el caràcter eventual" dels contractes oferts per les ETT, així com es mostrava totalment favorable "als esforços que estimulin la contractació estable". "Maulets" també expressava el seu refús a un "tipus de contracte que impliqui una remuneració inferior a la d'un altre contracte sense la intervenció d'ETT, malgrat que es realitzi una feina idèntica" i al fet que les ETT destinessin ben pocs diners a millorar la formació dels seus treballadors. Finalment, i entre d'altres consideracions, la moció presentada pels "Maulets" constata que a Arbúcies hi havia "un nombre de contractes importants"

Foto: J. Camps

L'ENTREVISTA

Què diries que és una Empresa de Treball Temporal?

En un món ideal, les empreses tindrien un volum de comandes regular i constant, i sempre disposarien de la totalitat de la seva plantilla per fer front a la producció prevista.

Dissortadament, això no passa gairebé mai:

D'una banda les comandes no es poden preveure amb exactitud, hi ha cancel·lacions i variacions sobtades, la producció ha de sortir en uns terminis molt curts, hi ha avaries de la maquinaria, endarreriments i tot un seguit de situacions imprevistes, i per altra banda, l'empresa no pot comptar sempre amb tot el seu personal. Hi ha malalties, vacances, maternitats, permisos i absències que no ho permeten. En ambdós casos es tracta de situacions imprevistes i urgents.

Les ETT's som empreses de serveis que ens dediquem a la selecció i a la formació constant de personal per poder-lo contractar quan les empreses es troben davant d'alguna d'aquestes situacions.

És per això que hem de disposar d'una estructura formada per persones expertes en selecció de personal, direcció i administració de recursos humans, administració d'empreses, formació, prevenció de riscos laborals... i hem de comptar amb els mitjans materials necessaris (oficines, equipaments informàtics, aules i mitjans de formació...) per tal de ser capaços de respondre en un temps útil.

És necessària en l'actual món laboral?

El moment actual demana eines de gestió eficaces que donin una resposta ràpida a les demandes del mercat de treball. Les ETTs, són un instrument útil i necessari.

Amb la seva existència, qui creus que hi surt guanyant: l'empresari que busca un treballador, o el treballador que busca una feina?

La contractació laboral és el resultat de l'acord de dues parts que tenen unes necessitats complementàries: el treballador vol una ocupació i a l'empresari li calen unes persones per fer la feina. Quan aquest procés es fa mitjançant una ETT el que passa és que el temps que han d'emprar les parts per arribar al contracte es redueix molt respecte als casos en que no intervé l'ETT. Tant el treballador com l'empresa en treuen avantatges.

Les ETT són un remei eficaç contra l'atur, o només comporten que un treballador vagi passant d'una feina a l'altra?

Seria molt pretenció dir que les ETT són un remei contra l'atur. L'atur depèn d'un conjunt de factors que estan fora de l'abast de persones, empreses, institucions i, fins i tot, dels governs. Tanmateix, hi ha uns instruments públics (Oficines de treball de la Generalitat, servei Català de

ALBERT VILA I FORTET
President de l'Associació Gironina d'ETT

Col·locació...) i privats (Agències Privades de Col·locació i ETT's) que fan més àgil la comunicació entre l'oferta i demanda laboral. El correcte funcionament d'aquests instruments permet que es puguin reduir els períodes d'atur.

Què en penses de la campanya contra les ETT que s'està duent a terme des de sindicats, partits polítics, ajuntaments (entre ells, el d'Arbúcies), etc.?

Hem pogut constatar que una bona part de les persones que voten a favor de propostes anti-ETT desconeixen del tot quina és la funció de les empreses de treball temporal. Els membres de l'Associació Gironina d'ETT estem a la disposició de qui ens ho demani per tal de facilitar qualsevol informació que calgui. Entenem que només així es poden prendre decisions responsables.

realitzats a través d'ETT. Davant aquesta moció el Ple Municipal de l'Ajuntament d'Arbúcies que va tenir lloc el dia 29 de setembre de 1998 va prendre el següent acord:

• "Declarar Arbúcies "Vila anti-ETT", fet que suposa la denúncia de la pràctica d'aquest tipus de contracte.

• Comprometre's per part de l'Ajuntament a no tenir treballadors procedents d'ETT.

• Adoptar el compromís d'aquest Ajuntament de no contractar empreses amb personal d'ETT.

• Adoptar acords de denegació de llicència pertinent a qualsevol

ETT que vulgui establir-se a Arbúcies.

No cal dir el gran rebombori i els posicionaments en contra i a favor que va aixecar aquest acord municipal, no tan sols entre els que s'hi veien implicats directament (treballadors i ETT), sinó també entre partits polítics, sindicats i

associacions com la "mesa cívica pels drets socials" de Girona, plataforma creada ara fa dos anys els objectius de la qual són la defensa i el respecte dels drets cívics dels treballadors, la defensa de l'existència d'un sistema públic de protecció social i la lluita contra l'atur i la precarietat laboral.

L'ENTREVISTA

Que diries que és una Empresa de Treball Temporal?

És una empresa privada que genera encara més precarietat al món laboral. En aquest sentit un treballador d'ETT té un sou inferior d'entre un 20% i un 40%, en relació a un altre/a treballador/a que realitzi una feina idèntica però que tingui una altra modalitat de contracte.

Contràriament, a l'empresari, no li seria rendible contractar una persona a través d'ETT. D'altra banda, un/a treballador/a d'ETT veu limitats els seus drets laborals (baixa per malaltia, vacances...). En aquesta línia, una ETT es pot desfer molt fàcilment, per exemple, d'un treballador/a que emmalalteixi. La precarietat de l'usuari també augmenta en la mesura que la sinistralitat és més important dins d'aquest col·lectiu. Està clar que el nombre d'accidents creix per falta de preparació o per fer feines en condicions no apropiades. Per últim, des d'una ETT s'ofereixen treballs de poca qualitat, cosa que també degrada la situació del treballador/a.

És necessària en l'actual món laboral?

No, perquè les ETT ocupen un espai que correspon al sector públic. En concret, la seva tasca pertany a l'OTG (Oficina de Treball de la Generalitat) i al Servei Català de Col·locació. A

més existeixen d'altres modalitats de contractació temporal que fan innecessària l'existència d'ETT.

Amb la seva existència, qui creus que hi surt guanyant: l'empresari que busca un treballador o el treballador que busca una feina?

Principalment surt beneficiada l'ETT que treu guanys sense produir res. L'empresari, per la seva part, també hi surt guanyant. En concret té gairebé la seguretat que el treballador/a no plantejarà reivindicacions sindicals. En cas contrari, se'n pot desfer fàcilment. A més, moltes vegades l'empresari exigeix al treballador/a que s'apunti a una ETT, fet que li suposa un abaratiment dels costos laborals a llarg termini.

Les ETT són un remei eficaç contra l'atur, o només comporten que un treballador vagi passant d'una feina a una altra?

No és cap remei contra l'atur, ja que passes d'una feina a una altra sense que es creï un treball estable. Aquest fenomen afecta especialment el jovent que té poques possibilitats d'independitzar-se amb perspectives de futur. La millor manera de lluitar contra l'atur és crear treball estable i digne per mitjà del repartiment del treball amb iniciatives com les 35 h.

RAMON PLANAS I BATLLE
Llicenciat en Filologia Catalana i
membre de la campanya antiETT

Què penses de la campanya contra les ETT que s'està duent a terme des de sindicats, partits polítics, ajuntaments (entre ells, el d'Arbúcies), etc.?

D'entrada aquestes campanyes són correctes però insuficients. Com a joves valorem positivament que un seguit d'Ajuntaments s'hagin posicionat contra les ETT. D'altra banda, cal remarcar que els sindicats majoritaris (UGT i CCOO) i els partits polítics institucionals actualment han adoptat una posició oportunista, en tant que aprofiten el descontentament popular respecte a les ETT. En aquest punt, és necessari subratllar que tant sindicats majoritaris com partits polítics institucionals —excepte IU— van votar favorablement la llei d'ETT l'any 94.

Ara bé, en tota aquesta polèmica també hi ha pres part el Govern estatal a través de la seva Delegació a Catalunya. Així, el passat més d'octubre, Júlia Garcia-Valdecasas i Salgado, Delegada del Govern estatal a Catalunya, va donar instruccions al Servei Jurídic de l'Estat per tal que interposés un recurs

contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya contra l'acord que va prendre l'Ajuntament d'Arbúcies el 29 de setembre. Lògicament, aquest recurs ha estat molt ben vist per la patronal catalana de les ETT, la qual ha manifestat, a través del seu president, Paul van der Voort, que

declarar-se "vila antiETT" és il·legal i anticonstitucional.

Per la seva banda, i per acabar, la Comissió Municipal de Govern de l'Ajuntament d'Arbúcies va acordar, el dia 24 de novembre passat, ratificar l'acord que va prendre el 29 de setembre i nomenar els seus representants

jurídics per tal que defensin el seu posicionament sobre el tema de les ETT davant el recurs presentat per la Delegació del Govern a Catalunya.

JORDI GOÑI

Els pares i mares també van a escola

Educació

Les darreres eleccions a Consells Escolars i l'organització d'una escola de pares les agafem com a excusa o motiu per a donar títol a la secció d'avui. Algú pot pensar que seria més ajustat començar-lo amb: alguns pares, pocs pares, més mares que pares o els pares poc sovint ... El cert és que si bé amb els fills petits molts es deixen veure sovint per l'escola, a mesura que es fan grans aquesta presència minva, especialment en aquells aspectes que van més enllà de l'ensenyament del propi fill. Sortosament hi ha persones que, a través de les APA i dels Consells escolars, posen al sevei de la comunitat educativa part del seu temps i dels seus esforços. Mostrant interès per les activitats que organitzen, presentant-se o fent ús del dret a votar quan hi ha eleccions, substituïnt-los en les juntes quan ja hi porten un temps,... són maneres de participar i de compartir la responsabilitat de l'educació dels futurs ciutadans.

ESCOLA DE PARES I MARES Reflexionar sobre l'educació dels fills per ajudar-los millor

Durant el primer trimestre de l'actual curs escolar i per sisè any consecutiu, va fer-se un cicle de xerrades organitzades per l'Associació de Pares del Col·legi Públic, CEIP Dr Carulla. El mestre i pedagog Ramon Casadevall, va conduir les reunions a partir dels fets, problemes i suggeriments plantejats per les persones assistents, aproximadament unes trenta. Molts varen ser els temes tractats i moltes varen ser les idees aportades: com entendre millor els fills, estratègies per ajudar-los a canviar de conducta, els valors que s'aprenen, l'autoestima, prendre decisions, problemes a l'hora de menjar, enuresi nocturna, fer la pipa, conflictes, veure la televisió, etc.

PRIMER DE TOT: COMUNICACIÓ.

Moltes varen ser les idees que vàrem poder compartir en el transcurs de les

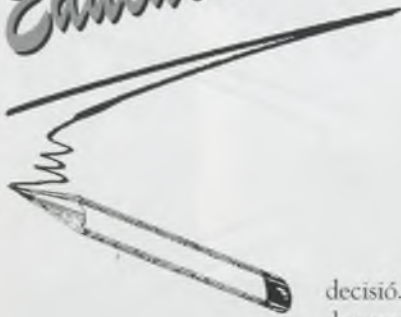
diferents sessions, algunes de les quals queden recollides en els següents punts:

- És positiu que els pares expressem el que sentim als fills i quins valors ens mouen. Els fills creuen més quan veuen els pares tranquils i quan som coherents, és a dir que allò que diem i allò que fem són les mateixes coses. Aquesta és la millor força de l'autoritat dels pares.
- Els nens i nenes necessiten seguretat, companyia, sentir-se estimats. Però els pares no sempre estem disponibles de manera que ens hem de plantejar quins moments podem dedicar-nos al fills i que ells ho sàpiguen, que sàpiguen quan poden comptar amb nosaltres. Els fills necessiten tenir garantia del temps que dediquem a les relacions familiars (quan, com, amb quina freqüència).

- Els fills creixen i hem d'ajudar-los a fer-se grans, per això han d'assumir responsabilitats. De petits ja poden prendre petites decisions i fer-se càrrec de les seves accions (en el menjar, en el dormir, en el moment de fer deures, en els límits de veure la tele, etc). Hem d'ensenyar als fills a fer projectes, a anticipar fets, a veure les conseqüències de les accions, a buscar solucions a problemes... És molt diferent manar fer una cosa que recordar el compliment d'una decisió presa i reflexionada anteriorment. Això no ha d'impedir que ho fem si veiem perillar la seva seguretat, aleshores és important que comuniquem les nostres raons, els nostres sentiments.
- Per decidir cal tenir una motivació. Sempre és millor mostrar motivacions positives; per exemple, és millor pensar

en la satisfacció d'una feina feta que en el moment de fer-la. Allò que es pretén fer ha d'estar a l'abast, per això cal plantejar-se petits objectius, petits passos.

- El nen o nena moltes vegades fa coses que no se sap controlar, per això el primer que hem de fer és donar-li el dret a poder decidir tot i que nosaltres hem de deixar clar que podem no estar-hi d'acord. Així l'ajudarem a fer-se responsable.
- Si volem ajudar el fill o filla a controlar una conducta no desitjada, hem d'evitar el no (no facis això, no ploris, no caiguis, no fumis,...) o fer profecies i prediccions (cauràs, et faràs mal!). Tampoc és gaire útil preguntar el perquè (perquè has fet això o allò?). En canvi hem de buscar solucions conjuntament, plantejant-li alternatives de manera que ell o ella prengui una

decisió. Pot canviar de resposta, però també podem admetre canviar la resposta de lloc, de temps, de ritme, amb un objecte a la mà, etc.

- Per entendre millor les persones és important que ens preguntem quin significat té una conducta determinada o una forma de fer per a ella. Què aconseguix un nen fent una cosa que ens molesta? Aconseguix companyia, mostres d'afecte, seguretat? Té un malestar intern? Si pot aconseguir satisfer la necessitat d'una altra manera no arribarà a la conducta no desitjada.
- Per desactivar conductes que han esdevingut automàtiques a vegades cal plantejar objectius

paradoxals amb la finalitat de fer prendre consciència del problema (vols plorar a la teva habitació o al balcó?).

- Cal que els nens adquireixin hàbits, rutines per anar a dormir, per fer els deures, per menjar, ... per avançar, per créixer, no podem estar prenent sempre decisions sobre les mateixes coses.

TOTHOM POT CANVIAR

Durant les sessions anaven sortint diferents situacions, comportaments, casos

concrets que eren analitzats i generalitzats tenint com a fil conductor el model d'actuació que queda perfilat en els punts anteriors i que es caracteritza per: estar centrat en el fill/a com a persona, amb les seves necessitats, desigs, capacitats; donar molta importància a la comunicació, al respecte, als sentiments; el creure que tothom té capacitat de construir la seva personalitat i de prendre decisions. Sempre amb una visió optimista de les persones i en les seves capacitats de canviar i créixer, en

definitiva una visió plenament humanista.

Els pares i mares ens hem de felicitar d'iniciatives com aquesta Escola de pares tot desitjant que tingui continuïtat els propers cursos -tant de bo amb una major assistència- ja que fer de pare, fer de mare és una tasca prou important com per dedicar-hi unes estones de reflexió que ens ajudin a una millora en el fer diari de la relació amb els fills i la seva educació.

J P
Associació Pares CEIP Dr Carulla

ELECCIONS A CONSELLS ESCOLARS

Els centres de la vila van fer les eleccions dels Consells escolars de centres per tal de renovar la meitat dels membres dels sectors representats; mestres i professors, pares, alumnes i personal d'administració i serveis. Els nous Consells es varen constituir a mitjans de desembre. La participació en els sectors més nombrosos va ser la següent: Al CEIP Dr Carulla un 95'8% de mestres i un 18'37 % de pares, a

l'IES Montsoriu un 92'6% del professorat, un 93% d'alumnes i un 9'2% de pares i al Col·legi Vedruna un 20% de pares i el 100% de mestres.

Pel que fa als pares veiem que l'índex de participació és molt baix (la mitjana de Catalunya encara és més baixa, un 4%) la qual cosa és de lamentar ja que en el Consell escolar es prenen moltes decisions i és un mecanisme democràtic on tots

els sectors poden fer sentir la seva veu i estar més informats. No pot ser bo de cap manera que tants pares es desentenguin o claudiquin d'influir en algunes decisions ni que sigui donant suport a pares i mares que es mostren disposats durant un període de quatre anys a col·laborar amb mestres, professors, personal de serveis i alumnes amb la bona marxa dels centres i que mereixen el

nostre reconeixement. Esperem que aquestes dificultats, que no vénen d'ara, amb el temps es vagin superant i que d'una cultura on massa sovint predomina la queixa es vagi passant a una altra on destaquï la participació en tots els seus àmbits, ja que l'exemple és una bona manera de transmetre valors als fills, i aquest -la participació- n'és un de molt bàsic per al funcionament d'una societat democràtica.

La composició dels CONSELLS ESCOLARS dels centres públics d'Arbúcies és la següent:

Centre (Total membres)	Equip directiu	Mestres i professors	Pares i mares	Personal Administració i serveis	Alumnes	Ajuntament
CEIP Dr Carulla (15)	3	5	5	1	-	1
IES Montsoriu (20)	3	7	4	1	4	1
Col·legi Vedruna (13)	3	2	4	1	-	Titularitat 3

COMMEMORACIÓ DE LA DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS HUMANS ALS CENTRES ESCOLARS D'ARBÚCIES

El passat 10 de desembre de 1998 es va commemorar el cinquantenari de la proclamació dels Drets Humans i el CEIP Dr Carulla, l'Escola Vedruna i l'Institut d'Educació Secundària Montsoriu varen realitzar un seguit d'activitats -adaptades a les diferents edats i segons les iniciatives de cada centre- per tal de recordar-ho a les classes, tutories o en

activitats complementàries: xerrades, lectures, debats, llibrets acolorits, exposicions de treballs i murals, mostra esportiva, una caminada sota el lema "El dia de l'esport català pels Drets humans",... La finalitat no sols era fer-ne memòria i conèixer-los més bé, sinó també sensibilitzar els nens i joves per la seva defensa i compliment.

Activitats per commemorar el 50è aniversari dels DDHH.

Foto: Arxiu IES MONTSORIU.

DIARI DELS DARRERS DIES DEL TRIMESTRE AL COL·LEGI VEDRUNA

Als nens i nenes de sisè ens agradaria explicar-vos com vam viure els darrers tres dies del trimestre passat. Van ser dies ben especials, ja que vam deixar les activitats quotidianes per fer-ne algunes d'extraordinàries.

21 de desembre:

Dia del Nen amb Càncer. Es va fer una enlairada de globus al pati de l'escola, sota el lema: Viure, el joc més divertit, solidaritzant-nos amb tots els nens i nens que han patit algun tipus de malaltia greu.

22 de desembre:

Visita d'un patge del Carter

Reial dels S.M. els Reis d'Orient. Aquest mateix dia un total de 55 alumnes, de 1r a 6è vam anar a Girona a veure un partit entre el Pamesa i el Gavis, convidats pel club Gavis de Girona. Va ser tota una experiència, especialment per aquells que practiquem el bàsquet.

23 de desembre:

Vam començar el matí amb una Celebració del Nadal, va ser molt bonic poder-ho celebrar una altra vegada a l'església de l'escola, ja que els darrers anys s'havia fet a la sala polivalent. Tot seguit els alumnes de CS vam anar a fer una cantada de nades als avis

de l'hospital com cada any, un cop més va ser molt emotiu tant pels avis com pels nens.

A la tarda Tió i Amic Invisible a les diferents classes. Quins nervis! Vam cloure la jornada i ens vam acomiadar fins el proper trimestre amb una cantada de nades al voltant de l'arbre que hi havia al claustre. Si haguéssiu vist la cara d'embadalits dels més petits de l'escola quan de sobte va començar a "nevar" (no ho digueu a ningú, vam ser els de sisè que tiràvem confetti des de l'últim pis).

El més espectacular de tot, però, va ser **El pessebre**

vivent que van organitzar les mestres d'Educació Infantil el dia **21 de desembre**, després de molts i molts dies de preparatius. Es van muntar quatre quadres: El Naixement, Els Angelets, Els dimoniets i Els Tres Reis. A tres quarts de sis quan es van obrir les portes perquè tothom pogués veure-ho, es va omplir de gent de gom a gom. Nosaltres, els de sisè, encara no entenem com aquells nens tan petits van poder aguantar quietos tanta estona. De veritat va ser fantàstic.

ALUMNES DE SISÈ DEL COL·LEGI VEDRUNA

El Naixement
Els Angelets
Els Dimoniets
Els Tres Reis

UN RECORREGUT PELS TALLERS EN EL PARVULARI DE L'ESCOLA DR CARULLA

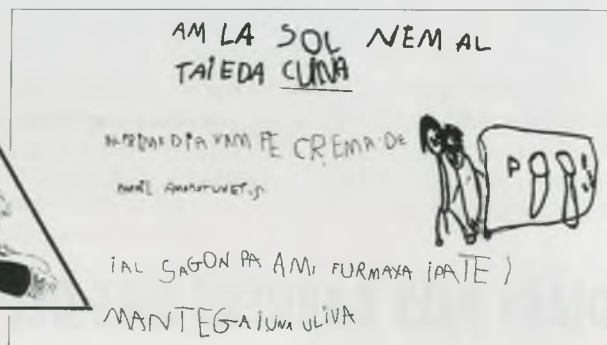
Aquest és el tercer curs que el parvulari de la nostra escola porta a terme l'activitat de tallers. En total se'n fan 9, que agrupen de manera interrelacionada 11 ó 12 nens i nenes dels 3 nivells de l'Educació

Infantil: P-3, P-4 i P-5. Sis d'aquests tallers es mouen en el camp de les manualitats: modelar farina, decorar, treballs amb agulles d'estendre, manipulació de pasta de sopa, cosir i collage. La temàtica dels altres tres ja

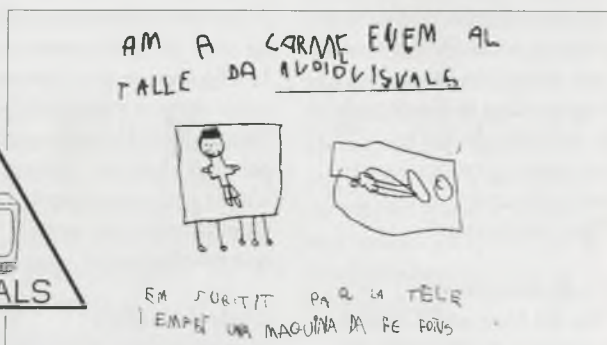
s'havia treballat en anys anteriors, i ara n'hem modificat les activitats: cuina, dansa i audiovisuals. En el número 11 d'aquesta mateixa revista, s'exposa la primera experiència d'aquest treball fet a l'escola. Ara,

després de 3 anys consecutius de treballar en aquesta línia, hem cregut oportú que siguin els mateixos alumnes de parvulari els qui us expliquin la seva vivència dins de cada taller.

TALLER DE CUINA
Arxiu CEIP Dr Carulla

TALLER D'AUDIOVISUALS
Arxiu CEIP Dr Carulla

TALLER DE DANSA
Arxiu CEIP Dr Carulla

En el proper número de PERXADA, sortirà publicada l'explicació dels sis tallers restants que estan dins l'àmbit de les manualitats. MESTRES D'EDUCACIO INFANTIL. Col.legi públic, CEIP Dr. Carulla

L'ESPLAI DE COLONIES

Ja fa un any que vàrem anar de colònies. Esperem que els dies 29, 30 i 31 de març les gripes i els encostipats ja hagin passat; així, tots els de l'esplai podrem anar als

Corrals del Mataró, on ja ens guarden un racó.

MONITORS DE CAN SON

L'hora dels Adéus a Mas Silvestre '98
Foto: Can Son

TORNAVEU

Entitats
i Persones

Encetem un nou any i una tarda plujosa de dissabte ens trobem amb el grup TORNAVEU per parlar de la seva trajectòria.

Estem contents de ser tot una colla per parlar-ne. Ens trobem amb en Daniel Martí, la Marta Martí, en Xavier Puigdevall, l'Albert Mañé, la Rosa Bayés i la Montse Duran. No han pogut venir la Montse Farrés que és la darrera incorporació al grup i l'Agustí Rovira el tècnic del grup.

El grup TORNAVEU, format inicialment per un grup reduït de persones, ampliable segons necessitats, s'ha especialitzat en recitals de poesia i escenificacions històriques i llegendàries. Les seves activitats han estat sempre al servei de qualsevol causa humanitària, cultural o patriòtica, però val a dir, que s'han especialitzat en temes de solidaritat.

Va començar fent recitals de poesia patriòtica per l'Onze de Setembre a la Plaça de la Vila d'Arbúcies a partir de l'any 1977. Recitals que, ampliats posteriorment amb narracions escenificades sobre temes històrics i llegendaris referits a Arbúcies i el seu entorn, continuen en l'actualitat.

Ha col·laborat diverses vegades amb Justícia i Pau de Girona i amb d'altres ONG en diversos muntatges i recitals.

D'ON SURT AQUEST NOM DE TORNAVEU

Mai no havien tingut necessitat de posar-se un nom, perquè els seus components eren prou coneguts al poble, però, amb motiu d'haver de transcendir l'àmbit local, l'any passat tingué la necessitat de donar-se un nom per presentar-se davant del públic d'altres localitats i triaren el nom de grup TORNAVEU. Un nom que els agrada a tots i que especialment, remarca en Daniel, perquè hi surt el mot veu, que és un ressò, perquè ells són la veu d'altres que han escrit.

COL.LABORACIONS AMB ENTITATS HUMANITÀRIES

- Pro-nobel Casaldàliga (Recital de poemes, 18.3.90)
 - Homenatge Alsina/Vallmajó: (Narració biogràfica i recital de poemes, 7.5.95)
 - Presentació Agenda Llatinoamericana, 98 : Dades, cites i poemes, 4 representacions: Arbúcies 22.11.97, Salt 19.12.97, Vic 20.12.97 i Torroella de Montgrí 9.11.98
 - Homenatge a Oscar Romero: (Biografia i poemes) 2 representacions: Salt 7.4.98 i Arbúcies 19.4.98
 - Homenatge a Joan Alsina en el 25è aniversari de la seva mort: Girona, 18.9.98, Arbúcies, 19.9.98, Malgrat 21.9.98 i Torroella 26.9.98
- Altres col·laboracions de tipus cultural, a més dels recitals de l'Onze de Setembre, són:
Agermanament Arbúcies-Florac: Recital de poemes 24.5.97, Festa Major a Montsoriu: Festa medieval 29.6.97, Fira medieval a Hostalric: 1.5.98; 125è aniversari de l'Arbre de la Plaça d'Arbúcies: Recital de poemes 3.10.98

Entitats i Persones

Membres del grup Tornaveu, en un dels assaigs a la Llar de Jubilats.

Foto: J. Camps

EL SEU SISTEMA DE TREBALL

De tot això deduïm que treballen per encàrrec i que aquests fonamentalment els vénen de l'ajuntament d'Arbúcies, dels grups de solidaritat o també de la Parròquia, perquè també van llegir uns poemes a la Missa del Nadal passat, però no descarten que algun dia s'engresquin a fer un producte cultural diferent, que els agradi i que puguin oferir tant a la població com exportar-lo fora. El temps és el gran problema, perquè això ho fan en el seu temps lliure i

tots són persones ocupades i vinculades a diferents organitzacions.

El qui per raó de la seva jubilació té més temps és en Daniel i per això és ell qui selecciona els textos i fa la feina més burocràtica, com ara: fotocòpies, gestions, etc.

PARLEM ARA DE SI SE SENTEN COMODES TREBALLANT EN L'AMBIT DE LA SOLIDARITAT

Aquí tothom hi diu la seva, l'Albert ens diu: - Cadascú pot tenir la seva

implicació. A mi m'agrada fer teatre i això és posar-te en la pell d'un personatge.

En Daniel comenta: - En aquest món coneixes molta gent. Per altra part cal dir que en aquest tipus d'espectacle la gent ve molt predisposada i això és nota i és molt gratificant.

Altres membres del grup diuen que aquest ambient ja els era conegut per altres relacions personals i amb això són tots força coincidents.

COM ES REBEN AQUESTES ACTUACIONS?

Per la seva part en Xavier afirma: - A vegades hi ha poca gent, perquè això és minoritari però ens reben molt bé. La resposta del públic sempre és bona.

En Daniel afegeix que generalment la gent que participa en aquests actes ja hi va predisposada i això fa que hi hagi una bona entesa entre el grup i els espectadors. Normalment, quan s'acaba ho troben curt i reben felicitacions.

Curiosament amb la presentació de l'agenda d'enguany hi ha gent que els ha dit que trobava la primera part massa clerical, però ell creu que en parlar de l'Èxode era important reflectir els textos de la Bíblia.

MÉS COSES...

També comentem l'aspecte econòmic. Ells no cobren res però sovint els conviden a sopar o els paguen els desplaçaments i d'aquests imports paguen les despeses que té el tècnic o la benzina quan fan quilòmetres. Tot i aquesta minsa economia encara van decidir enviar els "guanys" per una causa solidària com era la recaptació de fons per al Tercer Món arran de l'huracà Mitch.

Hi ha gent que tot ho guarda i en Daniel és un d'aquests. Així doncs ell té arxivats tots els guions, encara que se'n faci una sola representació, com és el cas de l'11 de Setembre i fins i tot la preselecció de poemes que es fa abans de la definitiva.

PROJECTES DE FUTUR

Encara faran una altra presentació de l'agenda Llatinoamericana i després esperaran alguna altra demanda o començaran a preparar la representació d'enguany per a la festa de l'11 de Setembre, però la intenció és continuar treballant.

ALTRES GRUPS S'ANIMEN

A partir dels contactes amb en Jordi Planas de Justícia i Pau es va veure important que en d'altres poblacions també sorgissin grups d'aquest estil per divulgar aquests personatges, aquests textos a diverses localitats. En aquest sentit en Daniel va explicar la seva experiència a Girona i a Blanes on hi havia representants de diversos grups de solidaritat i això s'ha anat escampant una mica com una taca d'oli i ara podem dir que hi ha cinc o sis grups més que també fan aquest tipus de feina.

Ells es veuen com el grup de sempre que fa allò que els agrada, que els

demanen i que s'ho passen bé fent-ho, però el cert és que són una entitat de la nostra Vila, que manté bones relacions amb les altres entitats i que a vegades els dona servei i per això ens n'hem de sentir orgullosos, pels seus trets diferencials en l'àmbit d'actuació i per la gran tasca de divulgació que duen a terme.

Gràcies i per molts anys, TORNAVEU.

CARME TORELLÓ

BREUS

L'ASSOCIACIÓ MONTSENY-GUILLERIES REP UN PREMI DEL CLUB INTERNACIONAL DEL LIBRO

L'Associació Montseny-Guilleries pro-ajut als deficients ha rebut un premi de 500.000.- ptes. concedit pel Club Internacional del Libro. El premi va ser atorgat a Xavier Puigdevall, membre de la junta directiva d'aquesta entitat, per la labor desenvolupada de forma desinteressada i voluntària al llarg de

25 anys. L'aportació econòmica es destinarà a aplicar una rampa hidràulica a un dels vehicles de l'associació per facilitar-hi l'accés a persones impossibilitades que necessitin cadira de rodes.

El Club Internacional del Libro, ubicat a Madrid, concedeix un total de 50 premis anuals al volunta-

riat i reparteix 35.500.000.- de pessetes. Tres d'aquests guardons tenen una assignació econòmica de 3.000.000.- de ptes; sis, d'1.000.000.-; i els 41 restants de 500.000.- ptes. Aquest és el segon any consecutiu que l'Associació Montseny-Guilleries és guardonada.

AMÈRICA CENTRAL

I DESPRÉS DEL MITCH QUE?

Aquest article s'ha elaborat en base a les dades i documents aportats per SOARPAL, i a l'experiència viscuda pels membres de l'expedició que el mes de desembre de 1998, van visitar les zones afectades. Aquestes persones van ser Dolors Horta, Marta Vilardell, Jaume Saler i Roger Coso.

Fotografies:
Roger Coso

Del 21 de novembre al 9 de desembre de 1998, una delegació integrada per representants de diversos Ajuntaments i ONG catalanes van dur a terme un viatge solidari per Amèrica Central. Les 9 persones de l'expedició, en nom i representació dels Ajuntaments de Castelló d'Empúries, d'Arbúcies i de Sant Celoni; i de les ONG SOARPAL, Malgrat Solidari i Assemblea per Nicaragua, van fer un ampli recorregut per les zones afectades per l'Huracà Mitch de Nicaragua i una breu passada per Hondures, El Salvador i Guatemala.

La Delegació es marcà un triple objectiu:

D'acompanyament: fent costat a les comunitats i pobles afectats i que estan agermanats amb les nostres respectives poblacions.

D'avaluació: recollint de manera directa i per veu de les pròpies víctimes, les dades i les xifres esborronadores d'un desastre que ha afectat en diferent mesura aquests 4 països d'Amèrica Central però en tot cas, sempre de manera greu.

Adequació dels futurs projectes solidaris: per intentar adaptar les ajudes de futur a les noves necessitats dels pobles agermanats.

“Resumir l'experiència viscuda durant aquests dies és feina impossible perquè darrera de les xifres s'hi amaguen tants drames personals, que a mesura que els vas coneixent de manera directa i personal aconseguen bloquejar la pròpia capacitat de raonament i de comprensió de la realitat”.

L'únic testimoni que els membres de l'expedició transmeten d'aquest períple pel bell mig de la catàstrofe, està marcat per un munt de sentiments contradictoris: la indignació mal continguda, la sensació d'impotència absoluta... i malgrat tot l'esperança.

Indignació mal continguda per la imprevisió criminal i interessada dels respectius governs davant d'una catàstrofe prevista i anunciada tècnicament i

ignorada per raons polítiques i d'interés d'una minoria. Tots els mitjans de previsió meteorològica d'arreu del món van predir amb temps suficient la ruta i la intensitat de l'Huracà Mitch. Però els respectius governs d'Amèrica Central van preferir arriscar la vida i els béns de les seves poblacions, abans que “generar l'alarma social”, eufemisme que intenta amagar en va la vergonyant defensa dels interessos privats i dels organismes internacionals (BM-FMI) i sobretot l'engreixament de les butxaques corruptes dels propis governants –alguns funcionaris del govern expliquen que declarar l'emergència nacional perjudicaria la banca privada i espantaria la inversió privada-. Una sensació d'impotència absoluta davant la devastació produïda per un fenomen natural, que

“naturalment” només va afectar als més pobres i marginals de les societats centramericanes: els damnificats permanents que no necessitaven el Mitch per convertir-se en víctimes, perquè ja fa molts anys que ho són!.

I malgrat tot... l'esperança. L'esperança de les pròpies víctimes que no està pastada en el mesellisme sinó en una fe i una voluntat de viure i de

lluitar, inabastable i incompreensible per a la nostra societat del “benestar” i del consumisme.

El xoc emotiu creat en la societat del nord davant de les esfereïdores imatges de la devastació del Mitch, s'ha traduït en aportacions i ajudes de milers de milions, la major part dels quals no ha arribat encara als països destinataris. L'ajuda d'emergència s'ha repartit

enmig del caos i la desorganització i gairebé sempre amb criteris partidistes.

Però la comprovació més greu és de no haver notat ni voluntat política ni capacitat tècnica dels respectius governs per elaborar plans eficaços i reals de reconstrucció que afavoreixin la majoria de la població, no solament el sector afectat directament per l'huracà, sinó també als

damnificats permanents que són el 80% de la població d'aquests països.

Hi ha recursos compromesos, però per fer-ho...

Hi ha la percepció, també entre els col·lectius i els grups socials populars, de la necessitat i la possibilitat d'aprofitar aquesta ingent ajuda que se'ls ha promès per a resoldre problemes estructurals que arrosseguen des de fa segles.

Es fa imprescindible resituar en terrenys segurs i més adequats a la població afectada i per tant és urgent una nova redistribució de la terra.

LA CAMPANYA D'AJUDA A ARBÚCIES

A principis del mes de novembre de 1998, pocs dies després de conèixer l'abast i les conseqüències de l'huracà Mitch, a Arbúcies, com en tants altres pobles i viles de Catalunya s'inicià una campanya solidària, amb els damnificats.

Avui, als tres mesos d'iniciada la campanya, els arbuciençs, amb la col·laboració de moltes persones d'altres poblacions (fins i tot d'Euskadi), vinculades a l'agermanament amb Palacagüina han aportat la quantitat de 5.471.023'-PTA.

Entenent que la campanya no s'havia d'inscriure només a Nicaragua, aquesta important aportació solidària s'ha distribuït de la següent manera:

- **GUATEMALA:** 471.023'-PTA.
A través de l'Oficina Pastoral Social de l'Arquebisbat de Guatemala.
- **EL SALVADOR:** 500.000'-PTA.
A través de la Coordinadora d'Emergència per Amèrica Central.

- **HONDURES:** 1.000.000'-PTA.
A través de la Coordinadora d'Emergència per Amèrica Central.

- **NICARAGUA:** 3.500.000'-PTA
A través del Fons Català de Cooperació

Una primera i petita part d'aquests recursos s'han dedicat a ajuda d'emergència (400.000'-PTA). La resta s'aplicarà a projectes de reconstrucció que les diferents contraparts estant elaborant a cada país.

L'ajuda dirigida a Nicaragua, per raons òbvies es dedicarà en gran part —però no exclusivament— a Palacagüina. El sector escollit, en aquesta fase de reconstrucció, per la Comisió de Hermanamiento de Palacagüina és el del habitatge, ja que a més a més dels danys afegits del Mitch, és un sector permanentment deficitari i en el qual la Comisió de Hermanamiento, hi té molta experiència per les 260 cases construïdes des del 1994 fins ara.

Cal elaborar plans d'habitatge que cobreixin les necessitats de tothom...

És el moment de la introducció i/o consolidació de nous sistemes de cultius... Cal afrontar seriosament el tema cabdal de la reforestació... En definitiva, cal posar les bases d'un desenvolupament sostenible.

Un element que no recullen els informes i les dades oficials, és el gravíssim impacte psicològic que ha sofert la població afectada. El bràmul de les riuades, les esgarriances de les hores passades amb l'aigua al coll, les imatges dels familiars arrossegats per l'aigua... són malsons que impactaran per molt de temps als supervivents. La mirada estranyament distreta dels infants, la brillantor del pànic en els ulls dels adults, són ara situacions

quotidianes i expressen la urgent necessitat d'un suport psicològic que pocs organismes es recordaran d'incorporar als programes d'emergència, essent tan o més imprescindible que el menjar, l'aigua o les flassades.

Però tot està per fer. Un dels pocs elements potencialment positius d'aquest desastre del Mitch, és que els pobles d'Amèrica Central,

poden aconseguir –via caritat– el que per justícia els corresponia i se'ls ha negat durant tants anys. El Mitch ha posat sobre la taula amb propostes concretes la condonació del deute extern d'aquests països i ha posat a primera plana de tots els mitjans de comunicació la situació permanentment dramàtica d'uns països que de manera progressiva havien anat desapareixent de l'interès mundial des del principi dels 90.

“La tasca primordial d'aquells que ens diem i ens sentim solidaris ha d'ésser per sobre de tot la continuïtat en l'acompanyament dels sectors populars organitzats dels pobles d'Amèrica Central i la pressió política als nostres governs i als organismes internacionals perquè l'ajuda es destini a les autèntiques necessitats i es faci amb visió de futur i amb esperit de justícia”.

CAMPANYA AGERMANAMENT 1999

A Palacagüina, com a cap altre poble d'Amèrica Central no feia pas falta que arribés el Mitch per haver de parlar de damnificats.

El 70% de la població viua, i viu, en el llinar de la pobresa –i a vegades de la misèria– la qual cosa els converteix en damnificats permanents.

És per això que SOARPAL (Arbúcies) i FUNDARPAL (Palacagüina), després de les reunions de treball i avaluació celebrades el passat més de novembre, han considerat que cal continuar mantenint les línies de treball d'anys anteriors ja que incideixen en els col·lectius més afectats, abans i després del Mitch.

Aquests projectes són:

- **Menjador infantil Los Cuminches:** 1 àpat diari per a 190 nens i nenes d'1 a 6 anys. Finançament del Col·lectiu Solidari de Cadaqués.
- **Educació d'adults:** 300 alumnes i 26 mestres, organitzats en tres nivells: alfabetització, educació bàsica per nivells i educació bàsica a les comunitats. Finançament SOARPAL, Ajuntament d'Arbúcies
- **Escola d'informàtica:** 6 ordinadors, amb 4 professors i 60 alumnes. Finançament a càrrec de l'ONG Entrepobles.
- **Beques universitàries:** 28 universitaris becats que estudien a Managua, León i Estelí.

- Finançament SOARPAL i Ajuntament d'Arbúcies
- **Palaviur:** 250 cases a construir entre el 1999 i el 2000, amb finançament de “la Caixa”, el Fons Català de Cooperació, SOARPAL i Ajuntament d'Arbúcies.
- **Medecines:** Tramesa de 500 Kg de medecines proporcionades per la Fundació Dr. Josep Trueta de Vic.
- **Formació dels membres de la Comissió de Hermanamiento:** Cursos de Participació i gestió pels membres de FUNDARPAL. Finançament SOARPAL, Ajuntament d'Arbúcies

- **Apadrinaments escolars. Fase experimental:** Ajut econòmic per les despeses d'escolarització de 10 nens i nenes d'educació primària. Finançament 10 famílies voluntàries.
- **Beques per als estudiants de l'Institut Rodolfo Castillo:** Ajuts per a estudiants de batxillerat. Finançament IES Santa Coloma de Farners.

Pel seguiment i control de tots aquests projectes SOARPAL ha delegat a Ramon Marcos, el qual viu a Palacagüina des de desembre del 1998 i fa tasques de coordinació amb FUNDARPAL.

El compromís dels cooperants

LLUÍS I FARNERS, DOS CORS AIXÍ!

La solidaritat ha de traduir-se en actes. D'aquesta manera es podria resumir el compromís que la Farners Aymerich i en Lluís Noguera, dos joves d'Arbúcies han pres amb els pobles de Guatemala. La mediatització, algunes vegades sensacional dels problemes del tercer món i dels llaços naturals (històrics i culturals) que fan que la Farners es senti "més a prop d'un nicaragüenc que d'un francès per exemple" han finalitzat per decidir aquesta jove parella a viure més directament i de "forma concreta les dificultats de l'Amèrica Central" i aportar la seva pedra a l'edifici de la Solidaritat que ens pertoca a tots construir.

Per la Farners l'ocasió es va presentar durant tres mesos de l'any 1995, lluny de les comoditats i de la "seguretat" que proposa un món occidental secularitzat, en el seguici d'acompanyament d'uns pobles indígenes de Guatemala, forçats prèviament a exiliar-se a conseqüència de les matances executades per l'exèrcit guatemalenc, quan retornaven a les seves terres. Això va ser per la Farners una experiència enriquidora i després d'haver viscut a prop els problemes d'aquests pobles, va resultar difícil "no continuar". Alhora que comparteix aquesta impressió, Lluís pensa que

la cooperació ha d'adoptar més que mai la dita "en lloc de peix, la canya de pescar" perquè davant les enormes dificultats, només la participació "activa i responsable" de les poblacions afectades ens pot conduir a solucions durables.

Diagnosticant la societat actual de Guatemala, en relació al moviment de cooperació i solidaritat, els dos joves pensen que problemes no en falten pas i que els podríem situar a tres nivells.

Abans que res en el pla individual "perquè es tracta de fer un pas que no és gens fàcil de donar". Seguidament, no és evident trobar de principi un acolliment per part dels pobles amb qui es voldria ser solidari. A raó de l'experiència històrica pròxima i llunyana d'aquestes poblacions amb els "ladinos" (descendents dels conqueridors espanyols i immigrants italians i alemanys) els estrangers són percebuts inicialment pel que fa als indígenes com "gringos" que busquen "fer diners", opinió que "l'actitud d'alguns cooperants no fa més que reforçar". Un cop aquesta dificultat s'esvaeix i s'estableix la confiança tot és possible. En el pla estructural, la pràctica de la cooperació on tot projecte solidari queda hipotecat per la naturalesa mateixa de la

política realitzada en els països de l'Amèrica Central "on el liberalisme econòmic és erigit en la religió política dels estats". El cas de Guatemala "és encara més complex quan se sap que una lluita de guerrilla de més de 30 anys ha acabat per minvar el poc capital de confiança necessari per la convivència social". Pel que fa al tema, els esforços d'alguns sacerdots de l'església catòlica i d'algunes ONG "semblen sovint una gota d'aigua dins l'oceà". Ja en el pla de la cooperació pròpiament dita, el gust "pel diner fàcil" està sovint a l'origen dels "compromisos" d'alguns en el camp de la "solidaritat" fet que crea un gran "escepticisme a nivell de les poblacions locals" i contribueix al descoratjament de les bones voluntats.

Segons Lluís Noguera, després d'haver treballat tots aquests anys en l'organització de la formació de nens i educadors, l'esperança és molt gran en aquestes societats d'acollida. Contràriament allò que el fa sentir pessimista és aquesta tendència que tenen "molts joves del primer món a tractar els assumptes de la solidaritat com una qüestió de curriculum vitae". En aquest nivell, la parella coincideix en afirmar que per exemple a Arbúcies "una part del treball s'ha

d'encaminar a amplificar la base de les potencialitats per evitar que hi hagi una ruptura humana" perquè és inquietant constatar que "són sempre les mateixes persones que estan sempre allà quan es parla de solidaritat i cooperació".

De totes maneres referint-se al futur aquesta jove parella és optimista en el pla general, ja que afirmen "la societat té necessitat de la Solidaritat" i l'arribada al món del seu fill, al mateix temps que reforça el seu "estatus social vers la societat indígena", està aquí per ratificar el seu compromís.

OMAR TOURÉ

Foto: O. Touré

SENEGAL:

Entre tradició i modernitat

Per la seva situació geogràfica el Senegal fou el punt d'expansió de la colonització francesa a l'Àfrica Occidental, però també punt de sortida dels esclaus cap a Occident des de la tristament cèlebre illa de Gorée. El Senegal és sens dubte un dels països africans on el sistema polític i econòmic és el que millor s'adapta a l'expressió francesa d'estat.

Aquesta antiga colònia francesa, independent el 1960, està situada en zona Sudànica-Saheliana i està limitada al Nord per Mauritània, al sud per Guinea Conakry i Guinea, a l'est per Mali i a l'oest per l'oceà Atlàntic. Amb una superfície 197.161 Km² i una població voltant els 8

milions d'habitants, el Senegal és el primer país de l'Àfrica Negra que ha experimentat un règim democràtic multipartit.

Durant els anys 80, amb una crisi econòmica que colpejà durament els països africans, les institucions financeres internacionals

(BM i FMI) preconitzaren un reajustament econòmic, que suposava una adequació dels mitjans reals de l'estat i de les necessitats més immediates. "Menys estat, millor estat" fou la màxima adaptada per aquests països. Fet que ha estat traduït per obscures retallades als pressupostos estatals i una

privatització de tots els sectors importants de l'economia.

El Senegal essent el primer país de l'Àfrica subsahariana a establir un programa d'ajustament estructural ha sabut convèncer les institucions de Breton Woods. La gestió dels indicadors macroeconòmics ha estat jutjada de satisfactòria pel Banc Mundial, la taxa de creixement fou del 5% el 97 i el tercer acord per facilitar un ajustament estructural està en camí.

La devaluació del Franc CFA (moneda nacional), el gener de 1994 va constituir un cop dur i al mateix temps una cruel conseqüència dels ajustaments. Deixant de banda les manufactures que proporcionen la pesca i el turisme que constitueixen amb els fosfats i el cacauet els sectors més dinàmics de l'economia, els equilibris resten fràgils. L'agricultura de renda (cacauet, cotó i arròs) degut a la sequera va patir

una devallada que va sacsejar tots els sectors de l'economia.

L'interdependència entre política i economia ha fet que la crisi econòmica mundial no hagi facilitat la vida política en un país subdesenvolupat com és el cas del Senegal. Aquest país durant molt de temps anomenat "mestre de democràcia a l'Àfrica" està perdent velocitat, el joc polític sembla bloquejat, les tensions socials pugen i la classe dirigent està sovint implicada en afers de corrupció.

L'intercanvi cultural intern constitueix la gran riquesa

de la cultura senegalesa. Les relacions de parentiu (cosinatge) entre les diferents ètnies com és el cas entre Peulhs i Séreeres juguen un rol molt important dins la societat senegalesa, l'únic punt negre, i que no té poca importància, és la guerra d'independència a Casamance, que està en el seu dissetè any i on la deixadesa de l'opinió pública comença a notar-se.

La població senegalesa està composta d'Oualofs (majoritaris) de Pular (Peulhs i Totcouleurs), de Séreeres, de Joolas, de Mandingues, de Soninkes.

- Taxa de creixement: 5'7% del PIB
- Inflació: 1'8%
- Dèficit finances públiques: 1'5%
- Balança de pagaments: 7'6%

Pel que fa a la religió un 90% de la població és musulmana, amb una representació de cristians i animistes.

Els musulmans estan repartits en confraries, les més importants són el Mouridisme fundat per Cheikh Ahmadou Bamba i el Tidjanisme de la qual, la més gran figura al Senegal fou El Hadj Malick Sy. Aquestes diferents confraries juguen un rol molt important dins la vida política del país.

La societat senegalesa encara que afectada per la crisi, no ha perdut pas alguns valors com la "teranga" (hospitalitat) i la

solidaritat. La creixent influència de la societat civil constitueix una esperança per la joventut que compta únicament amb el 61,7% de nens escolaritzats, en un país on el 40% de la població activa està a l'atur a les ciutats; i on encara l'any 1997, l'estat dedicava el 74% de les despeses ordinàries al cobriment del deute.

Cal recordar que l'any 1990, Espanya ocupava el sisè lloc dels intercanvis amb el Senegal tant a nivell d'importacions com d'exportacions.

IBRAHIMA BOIRO

ARA TOCA? ARA TOCA!

Recordo, de no fa massa temps, una conversa que mantenim entre col·legues de diverses vivències relacionades amb la no sempre ben vista moguda vindicativa, on coincidim en la obsessió que tenim els ciutadans catalans en les commemoracions, els aniversaris, els homenatges ... amb llurs fets històrics, personalitats, naixements, defuncions ... els 10 anys de, els 20 de, els cinquantenari, el centenari, els 500 anys, el mil·lenni... i perquè com a poble no podem anar massa més lluny que sinó. Coincidim també que hi ha moltes coses que mereixen ser recordades i, pequè no, cal treure'ls-hi la pols de l'oblit col·lectiu perquè siguin motiu de reivindicació, manifestació, debat i reflexió que estimuli la tan lamentable i minsa iniciativa popular. El que no prevèiem quan en parlàvem era que aquesta pràctica estesa en el món acadèmic, de la cultura, la solidaritat i de la política s'acabés encomanant a l'esport. La Plataforma pro Seleccions Esportives Catalanes duu a bon fi una iniciativa legislativa popular que en els darrers 20 anys ningú s'havia atrevit a proposar, possiblement perquè aquesta hauria estat acompanyada de la tan sentida sentència de l'ara no toca.

LA NECESSÀRIA MODIFICACIÓ DE LA LLEI DE L'ESPORT

Les competències en el camp de l'esport i el lleure són exclusives de la Generalitat de Catalunya segons l'Estatut en vigència. Catalunya és un país que compta amb un fort arrelament esportiu, i es destaca en la promoció i la pràctica de l'esport i l'educació física. Aquest bon paper i esforç de les nombroses entitats federades arreu del país tenen una indiscutible repercussió popular i un ressò internacional que no pot ser ignorat pels poders públics de la Generalitat. Per tot això, el desig de l'esport català és el de gaudir d'una representació internacional que creu merèixer per la seva llarga tradició de participació de l'esport català en aquest àmbit, i per això proposa modificar l'actual llei perquè es reconeixin aquestes necessitats. Això permetria que les federacions esportives catalanes poguessin demanar la seva integració a

federacions d'àmbit estatal i internacional fent possible que les seleccions catalanes participin en les activitats esportives que allà s'organitzin.

PRECEDENTS HISTÒRICS DE L'ESPORT

L'any 1900, un equip de cinc remers del Club de Regates de Barcelona va participar als Jocs Olímpics de París de manera no oficial. El 1913, el delegat el COI espanyol va autoritzar la constitució del primer Comitè Olímpic Català per poder participar als Jocs de Berlín de 1916, la I guerra mundial ho va impedir. El COI, aquell mateix any, ofería a la Federació Atlètica Catalana un lloc amb ple dret a les seves reunions. El 1922, la Confederació Esportiva de Catalunya rebia una distinció del COI pel seu treball prodesenvolupament de l'esport. El mateix baró de Coubertein, en el seu

llibre "Memòria Olímpica" cita Catalunya com a país integrant del moviment olímpic: un país olímpic i una nació no sempre corresponen a un estat. Per això, el 1920, segons el diari *La Veu de Catalunya*, el propi Coubertein havia acollit la demanda de Barcelona d'organitzar els Jocs de 1924 i comunicava la incorporació de l'ordre del dia de la 18a sessió del COI el reconeixement de Catalunya com a nou membre juntament amb Irlanda. Durant la II República, l'esport català tornà a tenir presència internacional comptant amb un membre al Comitè general de la Federació internacional (FIRA).

SELECCIONS ESPORTIVES ARA!

Diferents personalitats del món de l'esport (de federacions de futbol, unions esportives i clubs en general) sondejaren la possibilitat, durant l'any passat, de plantejar aquesta iniciativa legislativa popular per la qual es proposarà al Parlament de

Catalunya perquè faci modificació de l'actual llei de l'esport. Com que no hi ha cap grup polític que vulgui plantejar la proposició a la cambra tenint les garanties suficients perquè prosperi (recordeu sinó l'actual composició de la cambra), la iniciativa popular mínima d'unes seixanta-cinc mil signatures exigirà que es plantegi una votació i, és clar, servirà de coixí per als polítics que hagin de defensar aquests canvis davant altres institucions. Tot i que en àmbit parlamentari sembla que la cosa ha de ser com un bassal d'oli: fins ara tots els grups parlamentaris, llevat d'un, semblen que es pronunciaran a favor, o almenys així s'hi han pronunciat els seus portaveus. Però aquesta no és la qüestió. Això també caldrà defensar-ho més lluny de casa, i per això, de ben segur, serà necessari un suport popular que ho demani insistentment encara que hagi començat amb una iniciativa de signatures que té pocs precedents.

ARA SÍ TOCA

Com és que, en aquest cas, sí és necessari una iniciativa legislativa popular apadrinada per quasi tots els partits polítics i en altres casos no? Durant vint anys s'ha plantejat aquest procés en poquíssimes ocasions. No tocava. El partit polític que ha governat durant anys només li ha interessat la mobilització popular per casos molt determinats (el procés de Banca Catalana, la LOAPA...) i la tendència més aviat ha estat de subministrar-ne somnífers més que provocar-ne.

La veritat és que d'iniciatives populars sí que pn'hi ha hagut, però moltes comportaven riscos polítics ja que sempre es considerava que

anaven contra interessos de l'acció de govern. Recordem-ne algunes campanyes: contra el pla de residus industrials, els abocadors o les incineradores, els impostos de l'aigua, les sol·licituds d'espais naturals protegits davant especulacions urbanístiques o ampliacions de grans infraestructures, les concessions de telecomunicacions, les línies d'alta tensió, l'excés d'explotació de recursos naturals, els problemes de la N-340 o el 4t cinturó, la presència del català a la vida quotidiana, el dret d'habitatge, al treball digne, al reconeixement de col·lectius, la incorporació a l'OTAN, la defensa de pobles oprimits ...

Ara però, sí toca mobilitzar-se: els peatges, el cinema en català, el pacte fiscal, ... i les tan imprescindibles seleccions catalanes. Que s'intenta demostrar que les posicions tan properes i necessàries que fins ara permetien l'estabilitat política ja no serveixen i cal desmarcar-se'n? O, dit d'altra manera, és que simplement ja és hora de passar comptes amb qui assegura la continuïtat i cal saber mostrar la cara amable que tothom vol veure?

Hi ha pobles que no han deixat de moure's i no han perdut memòria de com fer-ho, però també saben a qui dipositar la seva confiança quan se'ls demana. Les seleccions catalanes són motiu de mobilització ja que ens mereixem el nostre reconeixement internacional i per això hem de donar-hi un suport ampli, però no oblidem que, malgrat hi ha moltes altres causes que podem i haurem de defensar, és important saber si totes aquestes les deixem a les mans apropiades, que les sabran o les voldran defensar. Segons aquella màxima de l'esport que diu que "l'important és participar i no guanyar" caldria buscar-ne una altra que alertés també que "per guanyar cal participar i vigilar" durant 10, 20, 30 ... i tant anys com calguin.

TOMÀS MORÉ

Equip titular de la selecció catalana abans del partit contra Bulgària. Desembre 1997

Aprofitament o sobreexplotació?

Amb el número 14 de la revista inaugurarem aquesta nova secció que estarà dedicada al medi ambient. En aquest racó de PERXADA i amb una periodicitat trimestral intentarem que tot allò que té a veure amb el nostre entorn natural esdevingui protagonista. Informarem de fets, buscarem les seves explicacions i entrevistarem als seus personatges. Conscients que a voltes serem el centre de les polèmiques, la nostra intenció, a través de la contrastació, és tractar tant les coses bones com les no tan bones. De vegades serem punyents, sobretot quan calgui buscar la reflexió del lector en temes que tinguin a veure amb la relació que l'arbucienca/a té amb el seu entorn. Només dir-vos que restem oberts a les vostres suggerències i la vostra participació.

Si últimament heu passejat per qualsevol de les grans ciutats catalanes o, fins i tot, per alguna de les urbanitzacions que conformen el nostre paisatge us haureu adonat de la diversitat de vegetació que les guameixen. I ben segur que us haureu preguntat, per exemple, què hi fa una alzina a la Plaça Catalunya de Barcelona o un suro al Parc Central de Girona. La

presència d'aquestes noves espècies vegetals a les nostres ciutats i patis ben segur que donaria peu a molta tinta a urbanistes i biòlegs. En aquest article, no hi aprofundirem, tan sols n'exposarem algunes qüestions que ens són properes.

Les palmeres, els desmais o les plataneres que ombregen els espais verds urbans estan essent substituïts per espècies que anomenem autòctones com serien el suro, l'alzina, l'olivera o fins i tot l'arboç. Alguns consideren aquest fet com una més de les manifestacions que mostra la tendència de la nostra societat per retrobar-se amb

els seus orígens, tot buscant el fet diferencial en allò que li és originari. Veure exposats per vendre oliveres o avets de Nadal ens resulta normal, però a més d'un el sorprendrà veure en els vivers espècies que fins fa pocs anys només les trobàvem al bosc; sobretot els suros s'han convertit en arbres molt preuats per ajuntaments i particulars capaços de pagar fins a setanta mil pessetes per un exemplar, depenent de l'edat i les seves característiques morfològiques. Però per damunt de tot està en els mercats internacionals, i sobretot l'Europeu, els destinataris de la producció catalana. El fet que siguin

espècies que tenen un període de creixement elevat, per entendre'ns els arbres es venen quan tenen entre 20 a 30 anys- i que la seva demanda s'hagi disparat en els darrers anys fa que estiguem parlant d'arbres que normalment no es troben en plantacions i en conseqüència cal que se'ls extregui directament dels boscos. I precisament en aquest fet és on recauen tots els problemes.

Per la majoria d'empresaris forestals, i fins i tot per molts estudiosos de la natura, la moda d'embellir els parcs i jardins amb arbres que fins ara havien estat espècies exclusivament d'hàbitats forestals s'esdevé un incentiu a la diversificació de la producció forestal davant la falta de rentabilitat dels nostres boscos i, per tant, representa un benefici socio-econòmic important pel sector. En espècies com el suro permet que es duguin a terme aclarides que són molt beneficioses per algunes suredes. Altres vegades, però, cal parlar d'unes repercussions ambientals

Arboç acabat de ser transplantat al test.

Diversos suros apunt de ser venuts.

JA TENIM DEIXALLERIA

Primer va ser la implantació de la recollida selectiva de vidre, llaunes i cartó més tard la de matèria orgànica i molt properament amb la inauguració de la deixalleria municipal tots els veïns d'Arbúcies aviat podrem participar d'una manera plena en el que s'anomena recollida selectiva en origen. Segons el mateix regidor de Medi Ambient, Salvador Tort, aquesta deixalleria constitueix un pas més en el projecte de desenvolupament sostenible que el govern municipal està duent a terme a Arbúcies.

Amb un cop de cotxe o fent un petit passeig els veïns d'Arbúcies ja podrem portar a la deixalleria i classificar nosaltres mateixos les diferents menes de deixalles que es produeixen a les nostres llars. Tant les reciclables com les especials; des de cartons, ferros, neveres, bateries o fins i tot pintures i dissolvents a partir d'ara tindran un nou destí que no serà l'abocador comarcal. També podran utilitzar la nova deixalleria els petits tallers, així sí, sempre que no portin materials catalogats com de residus industrials. Segons fonts de la regidoria aquest servei de deixalleria fixe ha de ser complement de la recollida mòbil que habitualment s'està duent a terme a Arbúcies i que consisteix en la recollida d'andròmines i cartó que es fa els dissabtes a les botigues i la recollida de cartó i ampolles que es porta a terme els dimecres; a més de l'habitual de piles que es fa en alguns establiments. Amb aquesta nova instal·lació es preveu que vagi augmentant la quantitat de matèria

Detall de la deixalleria en construcció.

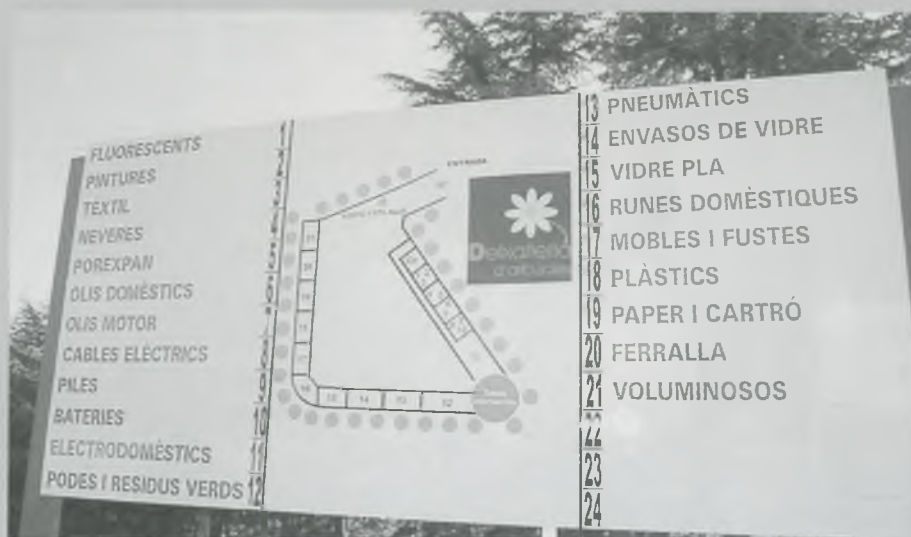
reciclable recollida que al municipi al 1998 va ser de: 76,2 tones de vidre, 41,17 tones de paper, 96 tones d'andròmines, 2,39 tones d'envasos i 77,7 tones de matèria orgànica, aquesta darrera en el període juny-desembre.

negatives que bàsicament dependran de la manera com es porta a terme aquesta activitat. Tot i que els petits forestals de les nostres contrades que es dediquen a aquest negoci i als quals hem consultat ens han assegurat el seu bon fer a l'hora d'extreure els arbres, també es veritat que tenim constància d'importants empreses del sector que després de negociar amb el propietari entren als boscos i de manera indiscriminada, sense tenir cura del sotabosc arrenquen els millors individus ja siguin d'arboços, alzines o bé suros. Endur-se els millors a més d'amollar la capacitat de regeneració de l'espècie en aquell indret fa desaparèixer una font d'aliment per alguns ocells a l'hivern, l'arboç en els mesos d'hivern proporciona a alguns animals un dels pocs aliments existents. Qüestionar el fet en si mateix no ha de privar de poder analitzar el veritable problema. Mentre una actuació responsable representa un benefici tant biològic com econòmic, una sobreexplotació es tradueix en un empobriment de la diversitat i la qualitat dels boscos, a més d'estrancar la producció futura. Propietaris i compradors, davant una legislació permisiva, sovint actuen d'una manera precipitada tenint com a únic objectiu el guany immediat, les conseqüències estan el futur dels boscos.

Els residus no existeixen: són simplement matèries i materials situats fora de lloc ... el residu pot ser útil en una forma i situació diferent a la que tenen en el seu moment. Quan donem una utilitat a un residu, aquest perd la seva condició de residu. Només en aquest sentit: utilitzant-lo, es pot "eliminar" un residu!.

Arribar al punt en què ens trobem actualment, que d'una vegada per totes s'estan començant a portar a terme polítiques més o menys compromeses en la via del desenvolupament sostenible, no ha estat un camí gens fàcil sobretot pels moviments ecologistes. Sense entrar a discutir quins són els veritables motius però el cert és que les nostres administracions comencen a donar resposta a unes demandes que "quatre arpegats" varen començar ja fa mig segle. Ara però, el que es troba a faltar és una veritable sensibilitat d'una important part de la societat per portar endavant els nous reptes de la sostenibilitat. Cal un canvi en l'actitud del conjunt de la societat, en lloc de desfer-nos dels residus el que cal és valoritzar-los, donant-los una utilitat que ens permetrà evitar impactes ambientals negatius al mateix temps estalviar matèries primeres i energia. Per això és bàsic reutilitzar i reciclar els residus que generem i l'ideal és fer-ne una recollida selectiva: separar els residus en origen, a casa, a l'empresa,...

Classificació dels residus a la deixalleria d'Arbúcies.

BEGONYA URQUIZA I AULET
ALFONS CASADO I
AMARGANT

Esports

EL CONSELL D'ESPORTS

EL CONSELL D'ESPORTS ÉS UNA REALITAT QUE HA ESTAT POSSIBLE GRÀCIES A LA COL·LABORACIÓ DE TOTES LES ENTITATS LOCALS

Quan l'any 1994 es va proposar a totes les entitats esportives locals si volien participar en la festa del 10è aniversari de la inauguració del poliesportiu, ningú no es va imaginar que aquesta iniciativa arribés a tenir una continuïtat.

Foren 16 les entitats que aquell any participaren en la festa, que començà el divendres 4 de març amb activitats esportives i acabà el diumenge amb diferents actes populars i culturals. En alguns dels actes que es celebraren el dissabte 5 de març hi assistí el Sr. Josep Lluís Vilaseca, Secretari General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya,

el qual, juntament amb altres personalitats, ja fou testimoni de la inauguració del Poliesportiu deu anys enrere.

Donat que aquesta primera festa fou un èxit, tant per part de les diverses activitats esportives i culturals que es realitzaren, com pel públic que assistí als diferents actes, es proposà que durant els anys següents es continuaria organitzant-la.

I és a partir d'aquest esdeveniment que les entitats esportives locals, que actualment ja són 20, s'han anat organitzant per realitzar activitats, tant individualment com

conjuntament, per tal que l'esport arbucienç sigui una realitat.

Aquest Consell està format per un representant de cada entitat i pel Regidor de la Conselleria d'Esports de l'Ajuntament, que assisteix a les reunions i acull totes aquelles propostes que des del punt de vista esportiu es puguin millorar. Ja des d'un principi s'ha pretès que tots els actes que es portessin a terme fossin deslligats de qualsevol formació política. I aquest ha estat un acord que fins avui s'ha complert amb escreix.

El president del Consell és en Jaume Tarrés que fins ara ha vetllat pel bon

funcionament de tot el que pertany a l'àmbit esportiu i que juntament amb el conseller d'esports han anat resolent tots els problemes que es podien presentar, sobretot en la distribució horària del poliesportiu, perquè es poguessin fer el màxim de coses dins del recinte, com també en la conservació del local, vestuaris, piscina...

A partir del mes d'octubre de l'any passat, en Ramon Cortès, ja molt vinculat dins d'aquest món i col·laborador des de sempre de qualsevol acte esportiu, és qui té cura de la coordinació del poliesportiu i de tot el que fa referència a l'esport en general.

També vinculats al Consell hi ha alguns membres de la Junta que formen part del Patronat d'Esports, que juntament amb altres persones tenen cura del Camp de Futbol Municipal i d'altres activitats no tan relacionades amb el propi poliesportiu.

Membres del Consell d'Esports.

Foto: J. Camps

ORGANITZACIÓ DE LA FESTA DE L'ESPORT

Donat que les diferents entitats quan es va proposar tirar endavant la festa no disposaven de diners per poder sufragar les despeses, els dos primers anys es van vendre números. Aquests números, que cada entitat havia de procurar vendre, havien de coincidir amb els de l'ONCE durant els dos dies precedents a la festa, de tal manera, que es concedia un premi cada dia. Aquests premis eren un equip de música, un televisor, una càmera de vídeo o un creuer per a dues persones.

Els membres de cada entitat esportiva -un o dos per entitat- uns mesos abans es reuneixen per preparar-ho tot. També s'avisava les persones que desinteressadament treballen a la ràdio perquè passin unes falques publicitàries i perquè facin la presentació el dia de la Festa. Altres emissores veïnes també en fan publicitat.

La coordinació de tots els escrits que cada entitat posa en el programa, així com la preparació dels plafons que hi ha exposats durant tot l'any al poliesportiu, van a càrrec de l'àrea de Difusió i Participació Ciutadana de l'Ajuntament.

La Festa es celebra sempre la primera setmana de març i al llarg de la setmana ja es fan diverses activitats esportives, sobretot, però també de culturals. El dissabte a la nit hi ha un ball al Poliesportiu. Els dos primers anys l'espectacle ha estat amenitzat per l'Orquestra Internacional Maravella, i després per La Salseta del Poble Sec, La Principal de la Bisbal, i l'Orquestra de Janio Martí, respectivament. Enguany, l'orquestra que tancarà la festa esportiva serà, per segona vegada, La Principal de la Bisbal.

A la mitja part del ball es fa l'elecció de l'esportista més

rellevant. Per dur a terme aquesta elecció cada entitat proposa nois i noies que creu que tenen possibilitats de poder ser elegits, per la seva trajectòria dins del món de l'esport. Les persones proposades no necessàriament han de ser de l'esport que cadascun representa, de manera que tothom és lliure de triar qui vulgui.

Quan tots els candidats han estat proposats es fa una llista i una persona de cada entitat vota un noi i una noia. Tot seguit, només dues persones obren les paperetes i es guarden el nom dels elegits fins el dia que es fa públic. Si hi ha empat, es torna a fer la votació entre les persones que estan empatades.

El Consell d'Esports no voldria que s'interpretés malament aquesta qüestió

de l'elecció, ja que no es pretén triar el millor esportista, o sigui, aquell que ha guanyat més medalles o més copes -tot i que algun any s'ha tingut la sort de comptar amb aquests campions- sinó aquelles persones que fan de l'esport el seu tarannà diari, dedicant-s'hi quan poden, sense esperar-ne res a canvi.

Ara que ja falten pocs dies perquè es celebri la 6^a. Festa de l'Esport, totes les entitats ja fan els preparatius perquè aquesta festa sigui més llúida que l'anterior i amb el propòsit que es pugui fer durant molts anys. La seva gran vitalitat i capacitat de coordinació per una banda i l'acceptació per part de tots el vilatans, ho faran possible.

Milla urbana, 1998.
Foto: Garriga

Les persones que fins aquest moment han estat escollides com a esportistes més rellevants són les següents:

Any 1994	ALEIDIS MASNOU RAMON DALMAU
Any 1995	NURIA MONELL GERARD AVELLANEDA
Any 1996	SUSI CASELLAS JORDI PALLAROLS
Any 1997	SANDRA BLANCO ÀNGEL NAVARRO
Any 1998	MONTSERRAT RIBAS RAMON CORTES

MONTSE DURAN

Cultura

LA CULTURA A ARBÚCIES

Arbúcies té merescuda fama de ser una vila molt activa. Els seus habitants – a més de les activitats estrictament laborals, comercials i domèstiques- estan organitzats en diverses agrupacions, clubs i societats que practiquen tota mena de disciplines formatives, esportives, culturals, lúdiques i assistencials. Avui ens interessem per l'aspecte cultural i intentarem respondre a dues preguntes: “Quina oferta cultural tenim?” i “quin ús en fem?”

L'OFERTA CULTURAL A ARBÚCIES

A partir de l'adveniment de la democràcia, la situació cultural del nostre poble anà evolucionant i millorant ostensiblement. Des de la minsa i monolítica oferta cultural de l'antic règim en el qual tot era prohibit, sobretot si es feia en la nostra llengua, els arbucienca anaren adquirint espais de llibertat i s'organitzaren de manera que la cultura en general i la nostra en particular conqueriren cotes més altes d'expansió i participació. L'arribada del nou Ajuntament democràtic, i la seva decidida aposta cultural, el canvi de sistema de l'ensenyament públic i l'entrada en servei de l'Institut d'Ensenyament Mitjà, amb un claustre de joves professors incorporats a la societat arbucienca, així com la creació del Museu Etnològic del Montseny, La Gabella, i tot el ventall de propostes i

activitats que comportà, contribuïren a generalitzar i afermar aquesta expansió cultural que ja ha donat tants fruits i que encara no s'ha aturat.

Avui, qualsevol arbucienca o arbucienca que ho desitgi pot ampliar la seva formació, practicar les seves aficions o satisfer el seu interès cultural mitjançant la gran varietat d'activitats, cursos i accions que promouen les associacions, grups i entitats culturals de la vila al llarg de l'any.

També particularment sabem que hi ha persones que sense estar adscrites a cap entitat, es reuneixen periòdicament per a tractar temes, generalment culturals, que interessin a la col·lectivitat. Així com persones que destaquen pel seu treball en diversos camps

artístics, com: la música, el teatre, l'art, etc.

Això ofereix una visió dinàmica i creativa del nostre poble que ha cridat l'atenció de moltes persones forasteres admirades que una població amb les dimensions d'Arbúcies tingui una vida cultural i social tan intensa i variada. Aquest és un aspecte de la qüestió.

Per tal de confirmar amb fets l'asseveració que acabem de fer, us presentem un inventari de les entitats, grups i locals –a part l'àrea d'ensenyament públic i privat- dedicats, total i parcialment, a activitats culturals. També farem un repàs a tots els actes i actuacions programades en el darrer any a la nostra vila.

ENTITATS

- Biblioteca d'Arbúcies, Fundació “la Caixa”
- Centre Parroquial (Sala de teatre i cinema).
- Consell Municipal de Cultura (Organisme Municipal coordinador de les activitats culturals)
- Escola d'adults
- Escola de Música (Aules d'ensenyament).
- Esplai Can Son
- Llar de Jubilats i Pensionistes
- (Sala de teatre, biblioteca i aules d'ensenyament)
- Museu Etnològic del Montseny (Museu, arxiu històric municipal, centre de documentació del Parc Natural del Montseny, biblioteca, audiovisual, sales d'exposicions temporal i permanents, sala de conferències).
- PERXADA
- Ràdio Arbúcies.
- Regidoria de Cultura.

ASSOCIACIONS I GRUPS

- Agrupació fotogràfica del Centre
- Agrupació sardanista
- Amics del Sagrat Cor
- Associació d'amics del castell de Montsoriu
- Associació de geganters i grallers.
- Associació juvenil Bèlit
- Ball de Garlandes
- Corals Amethysta, Lutiana i Clau de Sol
- Col·lectiu d'emigrats africans
- Consell de Jovent d'Arbúcies
- Els Ginjolers d'Arbúcies
- ESCA
- Grup de teatre del Centre
- Grup de teatre dels jubilats
- Grup TORNAVEU
- Grup XARXA local
- Taller de teatre infantil “Cal Xic”

(Equipament i ús)

ACTIVITATS I ACTUACIONS DURANT L'ANY 1998

Tradicionals i populars

- Cavalcada de Reis
- Rua de Carnestoltes (Adults i infantil)
- Setmana Cultural de Sant Jordi
- V Fira de primavera
- Festa del Roser de Joanet
- Enramades
- Festa del Castell de Montsoriu
- 6è KAFU popular d'Arbúcies
- Festa Major
- Aplec de la Capella
- Celebració del 150è aniversari de l'arbre de la Plaça
- VII Fira de tardor
- XIV Festa del flabiol
- Castanyada al Castell de Montsoriu
- Caga tió a la plaça

Música, dansa i cant (actuacions)

- XVè cicle de divulgació musical (6)
- Música clàssica (9)
- Rock i música lleugera (11)
- Corals locals i de fora (6)
- Audicions de sardanes (22)
- Balls Tradicionals (3)

Teatre

- Representacions teatrals (25)
- Recitals de poesia (7)

Cinema

- Cinema del Centre
31 films 60 sessions
- Cinema a la fresca
2 films 2 sessions

Exposicions

- Pintura i escultura (6)
- Fotografia (7)
- Arqueologia i Història (5)
- Treballs manuals (2)
- Diverses (6)

Conferències i Xerrades

- Temes històrics (9)
- Política i societat (4)
- Art i lleure (3)

Cursos i concursos

- Manualitats (8)
- Fotografia (6)
- Ensenyament (6)
- Ball i sardanes (5)

Activitats relacionades amb la literatura

- Concurs poesia Ametista (adults i escolars)
- Presentació de llibres (2)
- Contes a la biblioteca (3)
- Micra exposicions a la biblioteca (2)
- Bibliopiscines (juliol i agost)

Publicacions

- PERXADA (Revista Municipal quadrimestral) (3)
- AIXA (Revista del museu anual) (1)
- L'ESCA (Opuscle independent quinzenal) (15)
- El Cinema a la Vila d'Arbúcies (volum 2 col.lecció Montsoliu)

Altres activitats amb presència cultural

- Festival d'Homenatge a la Creu Roja
- Va Festa de l'Esport
- Festa de Ràdio Arbúcies
- Esplai d'estiu
- Espectacle piromusical "Artixou"
- Parc de Nadal

QUIN ÚS FEM DE L'OFERTA CULTURAL?

Aquest és l'altre aspecte de la qüestió. El Museu Etnològic del Montseny, La Gabella, realitza cada cinc anys enquestes a la població d'Arbúcies per saber el grau de coneixement i acceptació del museu, i també per a conèixer el nivell d'usuaris culturals de la vila. El resultat d'aquestes enquestes, pel que fa als hàbits culturals en determinades àrees, no deixa pas gaire lloc a l'optimisme. I, si ens fixem en el grau d'assistència a molts dels actes programats durant l'any, com. concerts de música clàssica, recitals de poesia i algunes obres de teatre, també ens adonarem que deixa molt que desitjar. Els actes que arrosseguen més

públic són els que es fan al carrer amb motiu de les festes tradicionals, o les representacions teatrals, concerts i altres activitats ofertes pels grups locals en els que, generalment, s'omple la sala.

Perquè els altres concerts i funcions despertem tan poc interès? Sembla que ens mou més la curiositat de veure qui hi surt o què fan aquells que coneixem, que no la qualitat o interès que pugui tenir una obra teatral, musical o científica que presenten uns forasters. En aquest cas, potser la mandra, l'estress de la feina, l'embrutiment de la televisió, en definitiva el desinterès fa

Festa del Flabiol, 1999

que moltes persones es perdin l'oportunitat de veure, d'escoltar, de gaudir d'uns actes —alguns de gran qualitat— subvencionats per diverses entitats, que s'han programat per a tothom i que dóna la impressió que interessin poc.

I aquesta és la paradoxa, ens hem dotat d'uns serveis, d'unes estructures i d'una oferta cultural que utilitzen habitualment una minoria de persones que són les mateixes que assisteixen al teatre, als concerts i a les conferències i que, avergonyits moltes vegades de l'escassa assistència, acaben comentant el mateix tema: què s'hauria de fer per aconseguir treure la gent de casa i fer-la participar en tots aquests actes, als quals, posteriorment, molts dels absents lamenten no haver anat?

El primer, i principal, és que es facin actes. Que no passi pel cap dels organitzadors de pensar que si hi assisteix poca gent cal deixar de fer-los. Al contrari, llavors si que perdríem bous i esquelles.

Potser, en algun cas, s'hauria de vetllar la programació per tal que no coincideixin actes semblants en les mateixes dates, o en les mateixes hores. I en la propaganda, destacant aquelles particularitats que poden fer l'acte programat més llaminer pel públic. També seria bo que aquelles persones realment interessades o co-

neixedores de cada tema en facin propaganda entre les seves amistats, o els hi comentessin posteriorment per fer-los venir ganes per una altra ocasió.

Entre tots hem d'aconseguir que aquesta fama que tenim de ser gent inquietada i emprenedora, que s'interessa per millorar el seu entorn, es noti també en l'interès per aspectes culturals de la nostra societat que, utòpicament, voldríem ideal en tots els sentits.

DANIEL MARTI

ENQUESTA DEL MUSEU ETNOLÒGIC DEL MONTSENY-LA GABELLA

Coneixement i ús del museu		Anys 1989	Anys 1995
Coneix el Museu?		SÍ (94,5%)	SÍ (96,1%)
L'ha visitat alguna vegada?		SÍ (86%)	SÍ (82,6%)
Hi ha acompanyat algú?		SÍ (65%)	SÍ (43,4%)
Habituds culturals durant l'any		Vegades	
Visites a altres museus	0	60%	64,1%
	1-2	31,5%	29%
	3-4	4,5%	3,8%
	Més de 4	3%	2,7%
Representacions teatrals	0	60%	55,9%
	1-2	31,5%	32,2%
	3-4	6%	5,4%
	Més de 4	2,5%	5,9%
Concerts	0	58%	73,3%
	1-2	29%	18,5%
	3-4	7%	1,6%
	Mes de 4	6%	5,9%
Sessions de cinema	Menys de 6	45,5%	86,9%
	2/mes	11,5%	3,8%
	1/setmana	4,5%	2,1%

RECER POÈTIC

És el torn de publicació dels poemes guardonats en segon i tercer lloc en el darrer concurs de poesia "Ametista", categoria d'adults. Els treballs de Josep Auledas, guardonat en segon lloc i d'Albert Pera que obtingué el tercer guardó, engalanan aquest recer que es complau en acollir i difondre l'obra d'aquelles persones que ens manifesten els seus sentiments, reflexions i vivències a través de la poesia.

PRIMAVERA AL MONTSENY

La verdor de la prada
i la mimosa florida,
anuncien l'arribada
d'una primavera avançada.

Sota un cel blau, radiant,
es retallen, finament,
les crestes rocoses de les Agudes.
En l'espessor dels emprius,
el sol brilla, tímidament,
entre branques i ombres pures.

Del cim a la carena,
regalima rierol avall,
l'aigua fresca i amena,
que ressona per la muntanya
amb veu dolça i serena.

Fageda del Convent,
roureda del Massaners,
alzinar de Sant Climent,
mates de romaní
i ginesta pel camí,
primavera... ja ets aquí!

L'ametller florit esclata
la seva tonalitat rosada.
El rossinyol refila
la seva cantarella enyorada.

El vol d'una oreneta
s'aixeca lentament,
es mou com un cometa
i planeja en el firmament.

Roses al jardí,
flors de presseguer,
violetes del camí,
fulles de cirerer
i margarides de setí,
primavera... ja ets aquí!

Darrera el turó d'Areny
S'amaga un crepuscle daurat,
Que s'estén sobre el Montseny
i deixa el cel pinzellat.

L'ombra del capvespre
s'enlaira des del Matagalls,
es gronxa fins a Viladrau
i s'eixampla per les valls.

Matins acariciats de rosada.
Tardes daurades de carmí.
Nits de lluna platejada.
Migdies d'aire cristal·lí.
Primavera... ja ets aquí!

JOSEP AULEDAS
2n Premi Ametista 1998

BATECS MONTSENYENCs

Ran la mar blava,
riera d'Argentona,
al fons ens mostres
la silueta grisa
del Montseny, com un pare.

Oh, quin prodigi!:
la finestra d'un àtic
en ple desembre,
emmarca la primera
nevada montsenyenca.

Gualba en la imatge
d'un record d'infantesa:
taula parada
en la vella masia
i prats verds al defora.

Profund Gorg Negre
d'aigua a l'estiu glaçada,
guardes la iniqua
gesta del fratricida
i el plany del Cap d'Estopes.

Passeig de tarda,
el vent remou les albes
i les acàcies.
Campins ens duu als afores
vers la pineda exigua.

Mirall de fades
oblidat entre boscos,
Santa Fe, esguardes
núvols i la invertida
blancor de les Agudes.

La castanyeda
faixa de verdor clara
l'aspror severa
de la negra avetosa
que el vell Montseny endola.

Sento com raja
el fil d'aigua fresca
entre falgueres.
Font de Passavets, ara
refets, guanyem altura.

Com en un somni,
aquella primavera
quan érem joves,
camí de les Agudes
floriren els narcisos.

Turó de l'Home,
Controles maltempsades,
ets ver registre
de neu, vents, torbs i boires
cap a la terra baixa.

Vall enclotada,
selvàtica petxina,
contens la perla
humil i valuosa
de Sant Marçal recòndit.

Orgull de Breda,
campanar de centúries,
estalagmita
romànica brodada
pedra d'arcs i columnes.

Santa abadia,
Riells del cantor místic,
llum en la fosca
del temps de la ignomínia,
vetllador de la flama.

Estens els braços
Arbúcies generosa,
a un món més pobre.
Per a tothom voldries
florides balconades

Freda urbs que enyores
el misteri silvestre,
pots tenir a casa
l'avet robust que cria
la vila d'Espinelves.

Ja no fan falta
els gossos tan enormes
per la recerca
de qui, perdut, suplica
de Sant Bernat l'ajuda.
Traït que encega,
lluïta atroç per la vida.
si vols fugir-ne,
el Brull et dona l'aura
d'una tranquil·la força.

Per què t'amagues,
senzilla Mosqueroles?,
dignificada
per la traçuda empenta
d'un ferm mossèn artista.

L'Orde del Temple
a Santa Magdalena
reviu la història
de gestes glorioses
de llegendaris segles.

Viladrau serva
l'alta veu del poeta,
pura ametista
tu, Guerau, poliedre
de nítides facetes.

La creu de ferro
del Matagalls empara,
dolça i benigna,
els jovençans besant-se
enmig de la natura.

ALBERT PERA
3r Premi Ametista 1998

El Nostre Ahir

En aquest número de PERXADA, després de l'extens dossier del Nostre Ahir sobre la Guerra Espanyola de 1936-1939; retornem al recurs del personatges i dels fets. En aquesta ocasió us parlem d'una antiga nissaga de mestres

d'obra o casa, els Brull, que dugueren a terme les construccions més notables de la nostra vila, entre els segles XVI i XVII, també us informem sobre un dels fotògrafs catalans més reconegut, l'Antoni Campañá, nascut casualment a Arbúcies i d'un personatge molt entrenyable pels arbuciençs del segle XX, ens referim al sr. Santiago Geli, durant més de 50 anys metge de la nostra comunitat i al que en agraïment se li dedicà un carrer a començaments de la dècada dels vuitanta d'aquest segle.

ELS BRULL

Bartomeu Brull i els seus fills Rafel i Antich, de professió *Magister domorum* (mestre de cases), són els autors o constructors dels principals edificis de l'estil gòtic català de la nostra població. Concretament parlem del gòtic català tardà, del s. XV i fins i tot XVI, que és més auster, que l'estil plenament gòtic.

El mestre de cases que posteriorment s'anomenaria mestre d'obres, era el menestral, que tenia al seu càrrec els aspectes materials de la construcció d'un edifici. Els mestres de cases estan documentats al nostre país des de l'època medieval. Els arquitectes comencen a tenir rellevància a partir del Renaixement, sobretot pel que fa a la construcció dels grans edificis. No obstant això, la major part de les construccions civils fins el segle XIX, anirà a càrrec dels mestres d'obra.

No sabem ni l'origen, ni la procedència de la nissaga Brull. La primera referència és del 15 de juny de 1575, quan el mestre de cases Bartomeu Brull, es casa amb Anna Cantalosella, filla de Francina Cantalosella, alhora vídua de Joan Cantalosella, d'ofici ferrer. En els capítols matrimonials reconeixien tenir sota domini directe del rector d'Arbúcies, Mn. Joan Regàs,

la casa que habiten, que afronta al nord, mitjançant reguera, amb el carrer públic, que mena a la ciutat de Vic (l'actual carrer Major). La família Cantalosella, ja la trobem documentada en el fogatge de l'any 1497, essent el cap de casa l'Antoni Cantalosella.

Dels fills del matrimoni, dos d'ells, en Rafel que es casà amb la Francina Bayer, i l'Antich, que es casà amb una tal Magdalena, continuaren l'ofici del pare. Els altres fills, un, en Joan, serà estudiant, mestre de minyons i prebere beneficiat de l'església d'Arbúcies; l'altre, en Segimon casat amb una tal Mariana i amb una filla de nom Margarida, en perdem el rastre. Es podria suposar, per la coincidència de noms i dates, que fou el Segimon Brull, que s'incorporà a la banda d'en Serrallonga.

Les principals obres o construccions, realitzades per la

família Brull, de les que en tenim constància són: l'església parroquial d'Arbúcies, la de Joanet i la casa gran del Regàs (actual rectoria). Per altra banda l'edifici de la Gabella, de característiques, quasi idèntiques a la rectoria, és probable que també fos obra d'ells. Totes elles construccions fetes entre els segles XVI i XVII.

L'ampliació i reconstrucció que donà a l'església la seva actual fesomia, fou duta, llevat alguns afegits, entre el segle XVI i el XVII. Els obrers de l'església contractaven cada etapa amb els mestres de cases, primer amb en Bartomeu Brull i més endavant amb els seus fills Rafel i Antich. Sortosament es conserven els contractes dels anys 1603 i del 1614, on s'especifica clarament com ha de ser l'obra i els seus pagaments. Durant els anys 1632, 1633 i 1634, encara es firmen àpoques (rebut) sobre el preu fet de la fàbrica de l'església.

Foto: AHMA

ANTONI CAMPAÑÀ BANDRANAS (Arbúcies, 1906 – Sant Cugat del Vallès, 1989)

Un cop finalitzada l'obra de l'església, l'edifici presentava un aspecte harmoniós i equilibrat, quant a mides i volums. Les modificacions posteriors (allargament de la nau, supressió del portal principal, sagristia, capella del Santíssim i més modernament l'aixecament del campanar i col·locació de les esferes del rellotge) trenquen aquesta harmonia.

Entre els anys 1610 i el 1619, es fa la remodelació de l'església de Joanet; en l'acte hi consta el constructor Rafel Brull, mestre de cases.

Francesc Regàs, hereu i propietari del mas Regàs de Lliors, decidí fer-se un casal a la vila d'Arbúcies, en conseqüència l'any 1615 compra un terreny, d'un mesuró de blat de sembradura, que afrontava a ponent amb el carrer del Vern. Sobre aquest terreny bastiran la casa Gran d'en Regàs, per a la seva construcció es fan diversos contractes amb els Brull. En un d'ells s'especifica que el constructor ha de donar l'obra bona i acabada, enrajolant la cuina i amb la coberta feta amb teules; a canvi en Regàs l'ha de proveir de tot el que hagi de menester. El pagament es fa amb diners i espècies (quarteres de blat i càrregues de vi).

Probablement els Brulls realitzaren altres obres importants, però la manca de documentació no ens permet donar-ne una relació.

JOAN ILLA I COLOMER

Va néixer a Arbúcies, al carrer Camprodon, en el pis de can Matamala, un 15 de març de 1906. Es podria dir que Antoni Campañà fou fill del contractista d'obres, que acabà la carretera d'Arbúcies a Viladrau i va fer la de Breda a Riells. Els Campañà tingueren una estreta amistat amb en Josep Bancells, i la família Noguera Berenguer. Els Campañà no arribaren a empadronar-se a Arbúcies i més tard es traslladaren a Barcelona. Acompanyant el seu pare en desplaçaments de feina va començar a fer les seves primeres fotografies de paisatges. Als catorze anys començà a exposar en importants sales els seus treballs fotogràfics que reberen una gran acollida. Als setze abandonà els seus estudis de Tècnic Comercial i va entrar a treballar en una botiga de fotografia a Barcelona on començà a relacionar-se amb altres aficionats i professionals. Més endavant es feu soci de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya. Durant el seu viatge de noces a Alemanya, el 1933, assistí a un curs de fotografia

impartit per Willy Zielke, que fou crucial en la seva manera de comprendre la imatge fotogràfica. El seu contacte amb avançats autors europeus fomentarien en ell la idea de la "nova Visió", practicada, no obstant, amb inspiració i mètodes pictorialistes.

El moviment pictorialista apareix als contextos fotogràfics internacionals a finals del segle passat i perdura fins a la I Guerra Mundial, encara que a Catalunya, es perllonga fins ben entrats els anys 50. El Pictorialisme va néixer en un període en què es qüestionava "l'estatus" de la fotografia com a medi d'expressió artística. Era l'època de la comercialització de les primeres càmeres Kodak 100 sota el lema "qualsevol pot ser fotògraf". Contra aquesta trivialització del fet fotogràfic van sorgir grups i associacions que, defensaven els components estètics i artístics de la tècnica fotogràfica. Pels pictorialistes la fotografia havia de ser jutjada sota els mateixos canons de la pintura, el dibuix

o el gravat. L'art era la finalitat i la fotografia el mitjà. Sota aquestes premises, els pictorialistes van adquirir una gran destresa en els anomenats "procediments pigmentaris" o "impressions nobles" (gomes bicromatades, olis, bromolis, transports...), aconseguint, sobre un suport adequat, textures i colors gens homologables als de la fotografia convencional.

A nivell compositiu i estètic els pictorialistes se sotmetien a les pautes marcades per la pintura dels segles XVI al XIX, sobretot dels preraphaelistes, simbolistes i impressionistes. Temàticament, la natura com a element susceptible de provocar sentiments elevats i poètics constituïa la font d'inspiració predilecta del Pictorialisme. Cal destacar, però, que Campañà es decanta clarament cap al reportatge i deixa de banda els temes tradicionals de la fotografia pictorialista.

A Catalunya, el Pictorialisme, en la seva tardana aparició, va absorbir l'ideari de dos moviments històrics molt arrelats a casa nostra: el Modernisme i el Noucentisme. L'obra de Joan Vilatobà, Josep Mª Casals, Claudi Carbonell i del mateix Antoni Campañà és un clar exponent de la inqüestionable repercussió que el pictorialisme tingué en el nostre patrimoni fotogràfic.

ROGER ZAMORANO I
RODRIGO

Tracció de sang, 1934. Foto d'Antoni Campañà.

El Nostre Ahir

SANTIAGO GELI I MAYMÍ

Santiago Geli i Maymí, va néixer a Vilamacolum el 27 d'agost de l'any 1897 i va estudiar medicina a Barcelona. A començaments dels anys 20 arribà a la vila d'Arbúcies, on s'hi va afincar definitivament, concretament al carrer Magnes, on sempre va residir. Es diu que després d'una mica més d'un any d'exercir al nostre poble va baixar a Barcelona i es va casar. La seva dona es deia Josefa Pujol Mauri i era nascuda a Barcelona a l'any 1899. La

parella va tenir tres fills, el primer en Jordi ja va néixer l'any 1924, després vingueren en Jaume i en Josep Anton, el darrer nascut l'any 1928.

El Dr. Geli vingué a substituir un seguit de metges com el Sr. Rovellat, el Sr. Botu, el Sr. Barco i el Sr. Roig. En Santiago Geli, després d'exercir més de 50 anys a Arbúcies, arrelà fort entre la població d'Arbúcies i més en un temps on la visita a domicili era la norma; i això en un poble amb una població disseminada d'unes 2.000 persones, distribuïdes en unes 300 masies, a començaments del segle XX, era d'una dificultat extraordinària. La gent més gran del poble encara té present la imatge del Dr. Geli enfilat en un cavall i recorrent les masies del nostre extens i accidentat terme. Més cap a mitjans de segle, molts recordem la seva imatge a l'interior d'un seat 600, els temps havien canviat, a pagès s'havien començat a fer carreteres i els nous mitjans facilitaven notablement la feina.

Moltes són les anècdotes sobre la vida de servei a la

comunitat del Sr. Geli. N'esmentarem dues recollides en els escrits fets en el seu homenatge. Es diu que l'avi Miquel de Can Sila, l'anomenava el *Cavaller de la Salut*. També s'explica una dificultosa anada a la Casanova del Crous, després d'una intensa nevada, per anar a tractar un braç gangrenat de la masovera. El camí era tan impracticable que hagué de deixar el cavall al Crous i hagueren de continuar a peu fins la Casanova, acompanyat del seu masover, en Pepet, bon coneixedor del territori. Són imatges que indiquen les dificultats de l'exercici de la medicina rural a començaments, i fins i tot a mitjans del segle XX i són imatges que mostren el grau de compenetració entre el metge i la comunitat.

En aquest període la imatge tradicional de les forces vives del poble, representades pel metge, el capellà i el mestre, coincidint amb la presència alhora de tres personatges de certa rellevància per la nostra població; el Sr. Santiago Gelí, Mn Anton Serras i el Sr. Emili Llorella, mestre.

L'entrega del Sr. Santiago Geli a la nostra comunitat, es veié reconeguda a l'any 1977, quan una comissió, representada per en Josep Dalmau, en Jaume Masó, en Josep Coll i en Joan Bonet, organitzaren un homenatge. La glosa de l'acte d'homenatge i el poema *Lloança del doctor Geli*, que se li va dedicar, van ser escrits per en Joaquim Horta i Ferrer, la seva lectura fou realitzada per en Daniel Martí i Juny.

El Sr. Santiago Geli, morí a Arbúcies, a conseqüència d'una aturada cardíaca als 93 anys, el 8 de febrer de 1980, just un any abans el 8 de gener de 1979 havia mort la seva esposa.

JOSEP MANUEL RUEDA I
TORRES

EL VELL I EL BAR

Tot el poble feia una migdiada letàrgica, tot i que l'estiu ja era mort. El sol sortia tort, com de gairell, amb l'única intenció d'allargar les ombres. La llum, abocada com el vòmit d'una finestra, donava fesomia a les mitges cares que s'adormien lènguidament sobre un pupitre d'escola primària. Les tardes eren enormes. Les mosques havien desaparegut sota una capa de fredor transparent. Els avis s'entretenien mirant les noies que esclataven a les formes. Els nois s'entossudien a enamorar la futura muller d'un potentat. Ella, com premonitòria, s'aprofitava de la virilitat innocent i pura dels varons indolents i més atractius del poble. La meua mare m'explicava uns poemes de Nadal per quan ella ja no hi fos. Me'ls repetia any rera any, fins que una cosina amatent es va comprometre a transcriure'ls. Eren en castellà. La mare els havia après d'una germana seva – molt més gran – de quan anava

a un col·legi de monges "franceses" molt temps abans de la guerra (estic parlant de fa més de 63 anys).

D'aquesta manera em vaig salvar d'haver-me-les d'aprendre d'oïdes, però, si vols, els vaig a buscar a casa i te'ls lleigeixo.

L'amor també era una cosa que s'havia d'aprendre d'oïdes. El sexe s'aturava just en el mateix moment en que s'acabava el petó als llavis...i amb llengua!

El porter d'una casa veïna ens explicava els numerets sexuals dels que havia gaudit, i lluny d'enfonsar-nos en la més absoluta de les mancances, ens esperonava a experimentar amb profusió de detalls imaginats.

L'amor, però, era una cosa que s'havia d'aprendre d'oïdes. El sexe s'aturava just en el moment en què el protagonista besava –als llavis fins i tot- la noia, perquè, a l'altre fotograma, la parella restava exhausta sota els llençols amb evidents

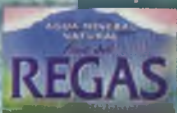
síntomes de consumació de l'acte més pornogràfic i inevitable de tota relació entre sexes. Entremig tot era un vertader misteri. No sabies com havia passat tot, i, el que és pitjor, no sabies com s'ho havien fet. Com es desbotona un sostenidor? Quan és oportú acaronar l'entreuix embolicat amb texans ajustats? Què se'n fa de l'apassionament que t'insta a descordar tot allò que porta botons? Has de dir tot el que sents quan l'orgasme se t'aboca? No serà masclisme deixar anar la sementera aixorca dins una mare possible? No serà manca de sensibilitat no besar-li la parpella acabada de cloure sota un esguard tendre? No em voldrà veure mai més després?...Podré resultar amat?...Podré estimar-la?...

-Digueu, les va poder estimar?

-Oh i tant. Això va ser el més fàcil, creu-me. Això és el més fàcil. Però no ho comentis a ningú, et podrien prendre per boig! O per poligàmic, que és pitjor! Tot abans de reconèixer que els amants són sempre dos...com a mínim (no vull entrar en detalls que podrien distorsionar el què et vull dir) -Però és que jo em sento defallir, avi. Sense ella trobo que em falta un bocí de mi. Res té sentit.-El pobre adolescent, havia aprofitat la nit del divendres per agafar-ne una de campionat- sense entrenament ni ofici- i es sincerava amb la persona que més sensatesa li mostrava: El Vell del Bar.

Anys més tard, el jove adolescent estimava les putes d'un barri portuari amb l'enyor de tots els desamors i amb la memòria coronada per la boina d'una testa blanca.

CARLES BLAY I PALLACH

AJUNTAMENT D'ARBÚCIES